

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_204867

UNIVERSAL
LIBRARY

శ్రీ రస్తు.

సా విత్రిచరిత్రము

(హరి కథ)

—❧—

బ్రహ్మశ్రీ మదజ్ఞా డాదిభట్ట

నారాయణదాస

విరచితము.

—=====

విదవ కూర్పు.

—=====

ప్రకాశకులు :

కందుల గోవిందంగారు,

పినుగుడ్డు మార్పంటు, బెజవాడ.

—❧—

బెజవాడ వాణీ ముద్రాక్షరశాలయందు

ముద్రింపబడినది.

1929.

ప్రకటన.

1923

1923 సం॥రం అక్టోబరు 22 వ తేదీన బ్రహ్మశ్రీ మదజ్జాడాదిభట్ట నారాయణదాసుగారిచే రచియింపబడిన యీ సావిత్రిచరిత్రము ను గ్రంథ కర్తగారివలన యావత్తు కాపీరైటుహక్కులతో మేము క్రయమునుబొంది యున్నాము. ఈ పుస్తకము యిండియా కాపీరైటుచేతను, పరిశీయమైన కాపీరైటు చేతను సురక్షితమైనది. ఉత్తరువులేనిదే యెవరైనను యిందొక భాగమునుగాని, సంపూర్ణముగగాని, యిందులోని భావములుగాని, కీర్తనలుగాని, యీపుస్తకమును భాషాంతరికరించి క్రయమునకు యిచ్చుటకు గాని యెవరికిని హక్కులేదు. ఈ పుస్తకమును యేమాత్రమైనను కాపీ చేసినయెడల కాపీరైటునుల్లంఘించినట్లగును. అట్టివారు మేము వేబోపు క్రిమినల్, సివిల్ చర్యలకు బాధ్యులగుదురు.

ఇట్లు.

బెజవాడ, }
12—11—23.

కందుల గోవిందం,

పీఠుగుడ్డు మర్చంట్లు,

బెజవాడ.

శ్రీరస్తు.

నా వి త్రి చ రి త్రి ము

గీ. సర్వమంగళ మమ్ము బ్రసన్నదృష్టి
గాంచు మాతల్లి సంశ్రిత కల్పవల్లి
ర క్తియు విర క్తియుంభు క్తియు క్తినీవే
యవ్యయామృత మధురో క్తియాదిశ క్తి॥
భైరవి—చతురస్రగతి.

ప॥ నన్ను బ్రావుమా యమ్మా శారాణి ॥ న॥
సన్న గేంద్రభూషు పట్టంపురాణి॥ న॥

అ॥ కన్నతల్లి నన్నుం గావరాదటే!
నిన్ను వేసుకొన్న నీవాడనన్న ।

వి॥ పన్నుగనా దిక్కెవరే నిన్నువినా!
కలలో నినుగన్నది నాకన్నుదోయి నిన్నరేయి హ ॥ న॥

౧ ఇపుడీనాకృతికి నీవేనాయక ।
కృపతో దీనిగైకొన వేవేయక ।
అపరిమితానందముతో లపనజితా ।
జ్ఞాహిత యద్రిపుని సుతా ।
జపానుమాభపాణి భైరవి॥న॥

హంసధ్వని—అది

ప॥ కనికరమున నను గనుగణపతి నా ।
మనవినినుము నినువేడెద బాడెద ॥X॥

అ॥ వనజభవా ద్యమరవినుతచరితా ।
నిను నిత్యము గొనియాడెద నాడెద ॥ X ॥

మి॥ ఘనదురితాటవీ దవానలవిఘ్ననీరదప్రచండానిల|
 పృణతభక్తపారిజాత గిరిజాతనయా గనరాదయా|
 దయామయ ॥ క ॥

౧ ఇలలోజనముల తొలిమొక్కునీడె|

జలజాసనాక్షి వతంసులకన్న|

కలనై నన్నినుమరచుదేబెక్కడిదినిజకార్యసిద్ధిదలంపగ ॥

భళిరాయుం డ్రాల్చెక్కుపడునుమత్తుదపద్యామృతిముగ్రోలకున్న॥

జెలగించుమునా కావ్యంబు త్తంసీకృతనకలపరమహంసధ్వని ॥ క॥

కన్నడ-మిశ్రగతి.

ప॥ అంబజాహారే దేవిజాహారే|

మమ్మేలునూశారదాంబజాహారే॥యం॥

అ॥ బింబపుణిసోష్ఠనితంబజాహారే|

సమ్ముదితభక్తకదంబజాహారే|

మి॥ కంబులలితగ్రీవవీణా గానప్రదావితగ్రావ॥

సమ్మృధితపాపనికురంబప్రశస్త కుటిలాలకరోంబ ॥యం॥

౧ నిచ్చువినాదికైవరేవాతల్లి నిఖిలాశ్రితకల్పవల్లి ।

పన్నగనాకావ్యమునీదయజల్లి ప్రచురించుము దేవతామతల్లి

ఉన్నతకవిస్తోత్రపాత్రభ వోదధిసంతారణపహిత ।

యెన్నగనీదురాయంచనడ నిందగుపర్బ మేలకన్నడ ॥యం॥

సీ. ముజ్జగంబులగలమూలరహస్యములెరిగించుసహజకపింద్రులార

రాలరుగందలిర్పగమోఘ్యలోకమానందింపబాడుగాంధర్వులార

వాణిజ్యకృషిశిల్పబహువిధసంగర లాకికోద్యోగకలాపులార

దయయునత్సంబు నిత్యంబుమూర్తీభవించువిధిచొప్పారుభాగవతులార

శ్రేష్ఠులారా యజ్ఞసకర్మిష్ఠులార

మాయనంటియు నంటని మహితులార

సావిత్రిచరిత్రము.

అఖిలజనులార యమ్యలారయ్యలార
సత్కథామృతముంగోలి జయముగొనుడు.

జెంజోటి - త్వస్ర.

ప॥ నుజనులారలెందుశైరి - భజనజేసికొందు ॥సు॥
అ॥ నిజముతెలియరండుమీ - కెజయమగునుజుండు ॥సు॥
మి॥ గజబిజసంసారములో - రజస్త మోక్షములనల
నజక్కివరవశతనిడుము - భజించుమనకబుచ్చుము క్తి ॥సు॥
౧ మొరిలోకసంపదలకు - విర్రవీగ నేల
కరకందరానిపండ్ల - కరుసాచనేల
వెరికి గారడిసుఖము | ల్రికెండమావులవలె
జరునగల్పించుగల్గి - బురనూటి జెంజోటి ॥సు॥

సీ. నిరుపేదలకుగొక్కమురికిసంతానము శోటిశునానికిగొడ్డరికము
చేతనై నకురూపిజేరనియదుచెల్వ యంద కానికీలోనియంగునున్న
మృష్టాన్న మారోగ్యహీనులకుండును దినగలవారికి దిండిలేదు
దాతనుముంగాళ్ళ దన్నియేగెడుకల్మే కడులోభివానినికొగలించు
ఉన్నవారున్నదనియెడ్డ నుర్విలోన
లేదనుచుగుండెదరు సిరిలేనివారు
చూడనిలోకమంతయు శోకహతము
సత్యముం దయగల్గిన జనముతప్ప .

ఉ. ఎన్నగోరనట్లు లభియించును సంపద రానిబొమ్మకు
సన్నతపూజమాసికి జెలుచం దనుగోరిన రాదు లచ్చి బల్
చన్నలుమానకమ్మకలు చావకతీరని గూనివంపులా
గన్నది స్వేచ్ఛలేనిబ్రతు కోజనులాగ యికేటిసాఖ్యముల్.

నాధనామక్రియ - త్రిపుటతాళము.

ప॥ భళివృథాయీవట్టియాకా - భంగమాసంసారంబు ॥భ॥

అ॥ పలువిధంబులరక్షణజేసిన - దెలియదాతనువులేమగునో ॥భ॥

వి॥ కలలోనిమాడ్కి మనబ్రతుకునగ - లుగునెల్లపనులవశములయు

యెలమిమూఢులహంకరించెద - రెఱింతరాయబారమట్టుల॥

౧ బూరుగుపువ్వుచందాన - మోసబుచ్చుమనదు తేల్వే

చేరవచ్చుననిపించి - దూరమామనకుసంతుష్టి

ఆరయజర్వితచర్వణమక - టకటయాకదంపుమనబ్రతుకు

కోరదగినదిలేదిటమిగుల - ఘోరదుఃఖంబనాధనామక్రియ ॥భ॥

సీ॥ శ్వాససంగతియటుసంసారమిదిసౌఖ్యమామీదబహుళదుఃఖాకరంబు

పానకాత్రాయనిబలుచప్పివలెను భోగేచ్ఛ ఎన్నటికి శాంతించబోదు

ఆకాశమందునల్పటుతనపై బాంధవప్రీతిగల్గుటభ్రమకృతంబు

ఎనుముతోకంబట్టియీ తకుదిగినట్లు క్షోణీపతులనమ్మిగొల్పుచుంట

అనుచుదూఢిగదెలిసి సత్యంబుదయయు

గడిమిదప్పక ధర్మాధఃకామములను

పరహితంబుగనల్పేడి భాగవతులు

సంతతానందపదవికి సాగుచుండు.

చ. జగమిదియెల్ల కల్లనుచు సత్యదయల్నిరసించి జాతులం

దెగడి కులానుబంధనముద్రొంచి సనా వివిధాన్నపానముల్

దగిలి సమస్తభోగములదత్పరులై కడుదానధర్మముల్

పొగరునమాను నాస్తికులబోధలు భాగవతుల్బంతురే॥

కాంభోజి - రూపకము.

ప॥ అద్వైతముకలదా నిద్రా - శననిధువనపరుల

అ॥ అద్వితీయవస్తువునక - హంకృతికలదా

వి॥ చిద్విలాసుడఖిలజగ - త్స్పృష్టిసీతినాశయోని

యద్వేషణశాదిగురుం - డాదిశక్తికింగాక ॥య॥

౧ పరులకొరకునమ్మహా - వాక్యమాలనుబోధించు

కరణిదాముచేయగా - గలరెమెట్టవేదాంతులు

సావిత్రీచరిత్రము.

ఎరుకగల్గువారమచుచు - నొరులదెగడితమశప్పల!
నరయలేరుండినల్లు- నెరుగగలదెకాంభోజ || య||

సీ. దుర్జనసహవాసదోషంబునండొల్ల నఖిలదుర్వ్యససంబులభ్యసించి
మానజాలకనభిమానంబునన్నిండెపాలయ్యు మరిసిగ్గుపడకముదిరి
పరవశులై యెల్ల పాపంబుల నిరాశపశిసన్నివయసెల్లపాడుచేసి
తమవలెదుష్టవత్కనలేనివార లశక్తు లటంచునజ్ఞానులనుచు
మెట్టవేదాంతులొ చెడుగొట్టులెల్ల
వగ్ధర్మముల్లోక వావివరుస
లనకవిహరించి నా స్తికులగుచు నరక
మరుగుచుండురు చెనటుల గురువులగుచు.

క. సూన్యతము పల్కవలె దయ
బూని సకలజంతువులను బోపించవలెక
శ్రీనారాయణ పాద
ధ్యానంబున జోకిభవము దరియించవలెక.

ఖరహరప్రియ—రూపకము.

ఎ|| భక్తజనులతోసఖ్యము- వడినిడునిహపరసౌఖ్యము!
అ|| ప్రాక్తనదుష్కర్మములెడ- బాపముఖ్యము ||భ||
మి|| శక్తికొలదినుపకారము- సల్పుచుదీనులబెంచుచు!
ముక్తిమార్గములగునత్వ -ముంభూతదయయుగల్గిన ||భ||
౧ సలలితస్త్రీయవణాః చారంబులవదలబోక!
కలనై నంపరభామల- గలియగరాక!
ములుచలనహవాసమున- వ్యులక్తెనంజేసికొనక!
యిలలొనర్చనమతజరి- యించెడి ఖరహరప్రియ ||భ||

సీ. స్వర్గములోనరంభాభోగమిట్లుహుమానముగొనయజమానుడొకడు
దక్షిణకై బకధ్యానమ్ముసల్పుచుబంశితమ్మన్యఁ బ్రహ్మయొకడు

నకలక్రియలబద్ధగనములనియమించిదంభుడై తిరుగునధ్వర్యుడొకడు
కడుపుకక్కూర్చి కై కమురుకంపునకోర్చియుక్కిరిబిక్కిరౌహోతయొకడు

శ్రుతులసారంబుదెలియక క్రతువులందు
బశువులంజంపి సౌఖ్యమల్పంబుగొందు
రుచితమెరుగక నిదియెవిధ్యుక్తమంచు
గ్రూరకర్ముకుం దయదూరముకద.

సీ. మొగినహింసాత్మస్వభూతానియని శ్రుతినాదరింపక పశుమాలభత
యనునట్టియధమమంత్రానుసారంబుగ నలనీచకులము లెల్ల మృగోరకు
బలుచే చ్చుతెరగున బంశితమానులై విప్రులమంచును విర్రవీగి
జన్మంబునం బేదజంతువులంజంపు కటికియూజులకును గలదెముక్తి

ఉపనిషత్తులుశ్రుతికాంత కూర్వభాగ
మందహింసను స్థాపించునదియెమోము
కనుడధఃకాయమూపెకు గర్మకాండ
మూని పశుహింసచెల్పు నపానమచట.

సీ. చెరుకుతీపియనగ జేరియద్దానిని
వేళ్ళమోయ నమలు వెడగుపగిది
వేదవాక్కు లెల్ల విధులని పశుహింస
సలుపు కూళ భోగ ములనుగోరి.

సీ. యజ్ఞముమోక్షదాయకమగు పశుహింసవిధిచోదితమటన్న వేదవాక్కు
లన్నియు దానమ్మియజమానుడెంతయు సాహసధైర్యవిజ్ఞానములను
మానవులనుబట్టిమరియూపములగట్టి ముక్కునెవుల్నోరుమూసిచంపి
నవదీసియగ్నిలోపల వ్రేల్చితాగూడ సంత్యహోమంబుగానగ్నిలోన

బడిమృతింబొందవలెనని నుడువుశ్రుతుల
జెనటులిప్పుడలక్ష్యంబు చేసితమకు

ప్రాణములు బెల్లమని సోమయాజి పేరు
లోందమేకల గోయుచునుదురకట.

గీ. కూర్చున్న మౌనముండిచు కొంటెము ఘాలు
పశులజన్మంబులంజంప వలయుననుచు
శ్రుతులనొకకొన్ని బన్నిరి చూడదొడ్ల
నుండి యవివేకులటు చేయుచుండి రహవా.

మారువ — చతురస్ర

ఎ|| సత్యదయలబోగొట్టుచునుష్కల-జముడూరికపోనిచ్చునా||
అ|| నిత్యముఘోరనరకమునబూని-నిఖిలపాథలంబెట్టునుగాని ||స||
మ|| అత్యంతకృపాసముద్రుడై నీ-లాచలమండవతరించుబుద్ధుడు||
ప్రత్యహమునా స్తిఫర్మోపయా-పరయగిబోధింపనినకపొగరున ||స||
౧ అరయనాత్మవత్సర్వభూతాని-యఃపశ్యతి సవశ్యతి యని||
కరముఘోపించుభగవద్వాక్యము కారణంబుబెడచెవిబెట్టెదరా
ధరణిలోన భూతదయలేనియా-నరునియందుగల్గు నితరధర్మము
పరికింపవృధానీర్లేనిచెరువు-చెరువ నేలరి త్తగామారువ||స||

సీ. ఉత్తములగువారుల్పిలో దలిదండ్రుమాటలకుంజవదాటలేరు
పెద్దలబాడగాంచి వినయంబుగన్నర్తురార్తులకు నితమాచరిత్రు
కలనైననవ్వులకైనగల్గులువల్గు రోరులగొప్పంజూవియుల్గురెప్పుడు
ప్రాణిహింసనుజేయ లే నెపంబుననైన దమకులాచారము ల్దప్పబోరు

వ్యభిచరించరు కొనరుకుర్వ్యససములను
జ్ఞానులవుదురు సోమరుల్గారు గర్వ
మందరుబ్రతికెదరు స్వకష్టా ర్జితిముగ
నీశ్వరునిగోర్కమాని భజించుచుందు.

ఉ. భాత్రనిభతకకుస్మరియు దక్కినబంధులకు నృహాయశః
పాత్రతగల్గజేసి యిరువంకలవంశజనంబులం దిహి

మాత్రనుఖంబులన్నిటిని మోదముగాంచినపుణ్యసాధ్యసా
విత్రితలంపువచ్చె సరనిస్సుజనావళినెన్నునామది.

- గీ. పున్నెపుందంపతులలోన వన్నెకెక్కి
పుడమిసావిత్రి సత్యవంతుడును మిగుల
నిఖలసాధుజన స్తవనీయులగుట
వారిచరితంబు పల్కెదవాసిమీర.

మంజరి — భైరవి

లోల్లిమద్రదేశమునకువిభుడై దొడ్లనృపతియొకడుండెన్
వెల్లడిగ నశ్వపతియనునాతని పేరుజగంబుననిండెన్
ఉత్తమక్షత్రవంశజాడతం దురుశౌర్యధైర్యధనుడు
నొత్తర్యుండు మహావిభవయుతుం డఖిలనృపులందుఘనుడు.

- సీ. పేదసాదలనెల్ల వెదకివెదకి తెల్లదండుగ్రలవలె మేటిదయచుబోయె
నవివేకమునవివిధాన్యమతస్థుల నిరయభాజులని నిందసేయ
డేజీవమునకైన హింసయొనర్పడు సకలభూతములందుసమతబరగు
కలనైనదబ్బరవలుకడు మరి యేకపత్నివ్రతుడుదీనబాంధవుండు
మచ్చునకునైన నేమహామహునిరాజ్య
ముననుమాంసాశనులు త్రాగుబోతుజనులు
లేరొ వ్యభిచారులుంగానరానో యట్టి
యశ్వపతివంటి రాజెన్నడైనగలడె.

- క. అడిగిన లేదన డర్థికి
బుడమి శరణన్న శత్రువు గానాడున్
గడుమంచివా డరికిలాం
గడువ్యసనములబడ డట్టియైపతిగలడె.

- క. ఎంతయు విభవముగల్గెయు
గాంతామణితోడ జరము కాపురమునదా

సంతోషించియు, దుడకు

సంతానములేక యతడు బాల్ బడసిటుల్.

వసంత — చతురస్ర.

ఎ|| కాలమువ్యర్థము-గాగడుచుచుండె.

గటకటాసంతతి-గాంచనై తినా|| కా||

అ|| చాచితృకులము-సంతసిల్లగొన.

సాగుటెటుమద్యం-శముజగమందున.

మి|| హాళింగొడుకు లేనినావై భవ-మడవిగాచు వెన్నె-చందమామె.

నేలగొడ్డుబతుకునాకింక నే-నిహపరంబులకుదూరమైతినా || కా||

౧ కొడుకులుకూతులుగోడండ్రెల్లరు-గడునింటినిండగలధన్యులు.

పుడమిందొట్టిటిపుట్టువందెపుడు-తడబడిచేసినతపమెట్టిదో.

యెడతెగనియూచింతనాకంటె నిల్లాకెక్కడుగదాశివశివ.

కడకునలుగురిలోననవ్వలాయె-కాపులేనిమాయావనవసంత || కా||

సీ|| కొడుకులెందరటంచు గ్రొత్తవారెవరైన నడుగనేనేమని నుడుపువాడ
వడుగులు పెండ్లెండ్లు బుడుతలకొనరించు చుట్టాలనేనెట్లు చూడగలను
సాలంకృతముగ గన్యాదానముండేసి యీమేచుదరియింప నోమనైతి
నాకుగల్గినవిద్య నారాజ్యమంతయు నెవ్వనికిక నప్పగించగలను

కడుపుఫలియింపకుంకిన కారణమున

నెంతయున్వంతచే గృశియించుచున్న

ప్రాణనాయక నెటు సమాధానపరతు

నేనుబున్నామనరకంబు నెట్లుగడతు.

మంజరి — మారువ.

అనుచుజింతించితమకుల దేవత-యైనసావిత్రిగూర్చి

యనశనవృతుండై తపమొనర్చె-నఖిలశ్రమలకునోర్చి

అంతగొన్నాళ్ళకతనిమోలబ్రత్యక్షమయ్యెనొకరాత్రి
 వింతగాగభక్తులపాఠిక్కప్పుడు మైనసావిత్రి.

సీ. చేమంతిపూవుగళితాంశుగీతంబి యొప్పుగ గగనంబునొప్పుబెట్టి
 తారలన్నుత్యాలచేరుచుక్కనమర్చినుదిటి పై సూర్యుడన్పొట్టుదిద్ది
 చందోయిగామేరుమందరములజేర్చి జలధితరంగమాల్యభులజేసి
 రోమావళిన్వసస్తోమంబుగావించి ఘనఘనముభూమిగానొసర్చి
 తనయగఃకాయ మఖిలసాలాశమగుచు
 నశ్వపతిజ్ఞానదృష్టియం దవతరించె
 విశ్వరూపంబుతోడత వేనమాత
 పాలితాశ్రితవగః సువర్ణదుగః.

క. అంతటనశ్వపతియు మే
 సంతగగుల్మోడుమగ బ్రమదాశ్రులొదవగా
 సంతోషాద్భుతభయముల
 సంతఃకుజగదీశ్వరి న్నుతించెనిలవలెన్.

కేదారగౌళ—చతురస్ర

ప॥ ఇంతభక్తవాత్సల్యమునీకే-యెంతయుదగునమ్మజగదీశ్వరి॥యి॥
 అ॥ సంతోషించితి నేటికినాదగు-జన్మముదరియించెనాహాయమ్మ॥ఇ॥
 వి॥ ఎంతటివారై ననీడుమహిమగ-సంతయుడలియగలరయాదిశక్తి
 యింతకునీడయ లేకనిన్నగన-నెవరితరమెత్తల్లిప్రపురసుందరి॥ఇ॥
 మపనిధపమగరితారితఃటర్కుణు । నిసరిమరిమపనితయైంతధిమిగధి
 సరిమరిర్కుణుతయైంపనిధమ । తఃకదధిగీణతతదధిగీణతదధిగీణత॥ఇ॥
 ౧ ఇలలోనినుగాంచునతనికిం-గలలోనై నగలదెయఘము ని
 టలలోచనీభవమోచనీ-భలీయధరజితబింబజగదంబ ।
 కలువహరిణీశోక తారిణీ-కాళీచంచరీకవికురాలి ।
 పొలుపుగనాప్రేమదీరునటునిన్-బొగడగలనైశ్రీకేదారగౌళ॥

నిధాపనిధపాధమ పమాగరి ! తచ్చేంకిటతచ్చేంకిణాంతకుండరి ।
పనిసరిమామామగరిస । పాపాపసుగరి సాసానిధప । తల్లగుతక
దధిగిణతోం-తల్లగుతకదధిగిణతోం-తల్లగుతకదధిగిణతోం ॥౩॥

సీ. కంటికిరెప్పట్టుకడుబాగరూకతం బిల్లలగనిపెంచుకల్లీపేవు
అన్నదమ్ములగనిపెన్నిధులని కూర్చిలెక్కించు సక చెల్లెండ్రునీవు
నాయమ్మనాయయ్యనాకన్న వారని గొబ్బునప్రేమించుకూతువీవు
ప్రాణంబులన్నియు భర్తకప్పించి యిల్మర్యాదకాపాడుభార్యవీవు

కార్యహేతువులీవు జగమ్మనీవు
నీవెయంతయు నెద్దియుంగావునీవు
నీదుతత్వంబు దక్షిణి వర్ణింపదరమె
యాశ్రితిజనార్తిభర్త మాయమ్మదుర్గ.

కేదార—రూపకము.

ఎ॥ నిన్నువినా దిక్కెవరే - నిఖిలలోకజననీ ॥ని॥

అ॥ కన్నుకరువుదీరగనిను - గంటినెంతధన్యుడనో ।

మి॥ ఎన్నగపారిహరాదిసుర - లీవాసిం చెడిబొమ్మలు
నన్నునీదుదాసునిగ న - నారతముంగాపాడుమ ॥సి॥
పప్పుమగమ్మ గరిగ్గరిస - రిసనిన్ని పసా నినిసాసరిగమ ।
సరిగమగరిసని పనిసరిగమగరి- నిసరిగమగరిస సనిరిస గరిసని
తద్దధిగిత తద్దధిగిత తద్దధిగిత॥ పైకాలము.

౧ నీదయగల్గినవారికి - లేదసాధ్యమెందైన ।
నాదిశక్తిసీధి క్తుడె - యవ్యయానందమందు ।
నాదైవము నాత్మయు - నాసర్వము నీవె నిక
మోదముతో బూజించెద బొగడెద శివకేదారమ॥ని॥

(పై కాలము) సపసామగమగ రిమమా గరిగరి సగగారిసరిస
నిరిసనిసని పససానిపనిప నిసీపససానిరిసగరిమగారి

సాస్సనిధప నిన్నీధపమ దాద్దపమగ పాప్పమగరి!

తాకిటతక తరికిటతక తోందధిగిత ||ని||

దండకము.

జయజయజగదంబ నీలాలకస్తోమరోలంబ దంతచ్చదస్సారబంబా
కనత్తెనికతోద్యన్నితంబా సదానమనర్వామరోద్దామరక్షకదంబా స్వ
భక్తావలంబా నినుక్ స్తోత్రముక్ సేయసేనెంతవాడక్ భవాంబోధినిర్మ
గ్నుడక్ మూడులోకంబులన్నీవె తల్లీ భవన్నాయచే స్వప్నమందెట్టు
చిత్తంబునక్ లేని విశ్వంబు సత్యంబుగా దోచునో యట్టుల స్వోషియు
న్నీటిలో బుబ్బలెట్లుబుబ్బుచు న్నొబ్బున న్నాశముం జెందునో చూడ
నీయందె యాతీకుగా నీజగజ్జాలముల్బుట్టి గిట్టాక్ మరిన్నామరూపంబుల
నేభదమంబొంది నానాఘటాకారతక్ బొల్చు మన్నట్టులో దేవి
యీజంగమస్తావరచైత్రభావంబుగా విశ్వరూపంబున న్నీకు నీవేవిలాసం
బునక్ దోచినట్టుంషియుక్ నిత్యభూమస్థితిక్ సచ్చిదానంద తత్త్వంబుతో
నున్న నీయద్భుతాఢ్య ప్రభావంబు నూహింపనెంతేసి వారైననుం బాల
రోయమ్మ నేనెంతవాడద్దలంపంగ నీభక్తులౌ వారికివేనను ప్రప్రపంచం
బుగా దోచుచున్నావు నాత్తల్లి నాతండ్రి నాసర్వబంధుస్వరూపంబు
నాలోకము న్నాదు దేహంబు నాజీవము న్నీవె నీకన్న వేరున్నదే
నిన్ను నేనెంతవర్ణించిన న్నాదు ప్రేమంబు కాసంతయుం దీర దే నేను
సేతుంమహాదేవి నీలోననం జేర్చుకో యేలుకో నన్నునీదాసునింగా ద్వర్క
వేదమాతా నమస్తేనమస్తేనమః||

చ. అని వినుతించు నశ్వపతి కలబ ముదంబున నోయివత్స నీ
యనఘతపంబు మెచ్చితి మదంశమునంజనియించు నీకు ది
న్నని యొకకూతు రాపెవలనం దరియింత్రిరుసంకవారలెం
దున జయమబ్బు నీకనుచు దుర్గ తిరోహితయయ్యె నయ్యెడక్.

మంజుగతి—జంజోటి.

అంబదయనందియశ్వపతియుగా - హక్ష్మము దలబుననొప్పెక్
ఇమ్ముగగొన్నాఁబ్బుజరుగనాతని - యిల్లాలున్నెలదప్పెక్

చుట్టవక్కములుసంతసపడనా - సుదతిగర్భముఫలించెం
నెట్టనమంచిముహూతకమందునా - నెలతకూతురింగొండె.

గీ. తల్లిదండ్రులమోద మెంతయునుహెచ్చ
బిల్లనానాట హాయిగ బెరుగుచుండె
బుడమి సావిత్రీవగమున బుట్టెగాన
పెరిది సావిత్రీయను పేర బిల్వబడియె.

కీరవాణి—రూపకము.

ప॥ దానివయసు చక్కదనము - దరమావణింపగ నల ॥దా॥
ల॥ చానలలోమాముద్దుల - సావిత్రీకిసాటిగలర ॥దా॥
వి॥ మేనిచాయముంగురులు - న్నేల్మిబంగారునిరులు।
కొనొప్పుచిన్నసికికెడు - కందోయిపెద్దచేరెడు ॥దా॥
౧ కమ్మతేనెబావియ - క్కావిమోవిరీవి।
జుమ్మావయ్యారియోర - చూపుమరుకటారి।
ఇమ్మెయివణకనచాలు - నెందుకుగోటివిధాలు।
నమ్మవలయుద్రురసం - దరియెయక్కిరవాణి ॥దా॥

సీ. అఖిలకలాప్రాధానందియునుతయుగర్వంబుదెలియనికమలగంధి
జగదేకమోహన సౌందర్యఖనియయ్య నద్దముచూడనిముద్దరాలు
ఒగిరాజుకూతురయ్యనుభృత్యులన్నిరసముచేయనిశుద్ధసత్త్వమూతి
అతిసుకుమారాంగియయ్యనార్తులజేరి పనిబూనిరక్షించునెనరుకుప్ప

దాసమువ వేల్పుటావు సత్త్వమ్ముప్రోవు
మెరుగుమరుదంతి కల్కులమేలుబంతి
శీలవుంగొట్టు ఖలులకు జెంపపెట్టు
ఎలమిసావిత్రీ కెనగలదే ధరిత్రి.

మంజుగతి—భైరవి.

పొలికిదిగువకునికై యశ్వపతి- భూవిభులబరీక్షింప
గులరూపవయస్కీలములనాపె- కున్నరిలేరుదలంప
తమపటములనంపించుచెందరో- ధరణివిభులుతల శిల్పం
సమాధానపడకాపెత్తంకియూ- జాలకుండెతనపిల్లం
అంతదనకునకుకూలపతియెట్టు- లబ్బుననుచుసావిత్రీ
చింతించుచుగలగాంచెసిటాను- స్నిగ్ధగాత్రముకరాత్రి॥

సీ. బిరుసునీలంపుటంగరములవలెనుచుంగురులుపెన్నొసటిపై గునిసియాడ
ఆలచిప్పలబోలు వాలుకన్నంగవ కొనలవెంబడిమంచి నెనరుజింద
ముప్పిరిగొన్న మేల్పుత్తడిమూపున బోతంపుగండగొడ్డలివెలుంగ
మోముచందురునందు మొల్క మినలుకప్పు చిరునవ్వువెన్నెలచెలగు
చుండ! తల్లిదండ్రులు ముసలిమద్దలు గలీగిన
నెత్తలస్మృయుగంపను నేలడించి
జుకమాడించి తీయపండులను జలువ
నీడదినిపించు నొకరాచకోడెకాని.

ఉ. కాంచినయల్లులెంతయును గారవమొప్పగ బ్రాణనాయకీ
మంచుమరందపానమిడి మామకునత్తకుదృప్తిచేసి క
ల్పించుముపూలపాన్పు మరివీచుముచల్లనిగాలి నేను గా
వించెదపాదసేవ యచుచింపుగ నాతడుపల్కినట్టులుం.

క. తానుంగూడ సతనీదన
ప్రాణేశ్వరుగాదలంచి భయభక్తులతో
బూనితదాజ్ఞ సలుపుచా
లోనిద్దరమేలుకాంచి లోలేక్షణయుం.

గీ. తనకు గలలోన నాధుడై తారసిల్లు
నతనిహంబు పలుమరునచ్చుపడగ

చిత్తమందునతలపోసి క్రొత్తవలపు
తత్తరంబున జిగురింప దలచినట్లు.

నాటకురంజి — రూపకము

ప॥ ఔనునీ వేనానాధుడవై తివింతనుంకి ॥ ఔ॥
అ॥ కాసనముననాకలలో-గన్న పెన్ని థానమా॥ ఔ॥
మి॥ నీనగుమోము పసందు-నిక్కబుచందుడందు॥
నీవిడువాలకందోయి- నెనరుజిందుశాబామోయి॥ ఔ॥
౧ అందమైననీదుమోవి- యందగలనోళో॥
కందోయికరుపుదీరనిం-గందునెపోళో॥
సందిటనిన్నియించి సరసములాడదలంచి॥
యందెవతెయుండెగొంజి-క్రిందీనాటకురంజి॥ ఔ॥

సీ. నీదగుపిశ్చభక్తి నీదుధర్మాసక్తి నీసత్యమధురోక్తి నీకుదగును
నీవాలుకలదోయి నీపంచమస్థాయి నీచిరునగుహాయి నీకుదగును
నీసేహమధ్యమృ నీజ్ఞానవిభవమ్ము నీదుబాహుబలమ్మునీకుదగును
నీపెన్నుదుటియొప్పు నీయురమ్మునవిప్పు నీదునొక్కుకొప్పు నీకుదగును
చక్కదనము బరాక్రమసద్గుణములు
నలువ యందునె పరిపూర్ణముగ జేసె
భళిరనీవంటి యుత్తమభతగల్లు
రమణీయేజుమ్ము త్రైలోక్యరాజ్యలక్ష్మీ.

ఉ. ఎందుకునిన్ను వంటిజగదేశమనోహరమూర్తినాకల
బొందుగదోచి నాదుమనమున్నడి దొంగిలేపోయెనక్కటా
యెందుకు తెల్వివచ్చె నినునెట్లీక కన్గవవిందుగాగ గ
గొందు ననంగుడేయు పువుగొలల కింతటివాడియున్నదా.

గీ. అంత సర్వకలావేత్రియాటదాను
గలనుగాంచిన యాయందకాని జిత్ర

పటమునన్ వాసి సావిత్రి బాగుమీర
తనదు చెలికత్తెతోడ నిట్లనుచు బలికె॥

అనంద భైరవి—త్రిపుట

ప॥ ఇతడెవ్వడో కాని- యింతినిన్న నాకలలో॥

నేగుదెంచినవీగుడే- మారాకారుడే॥యి॥

అ॥ అతివరోనస్తనయి- ల్లాలిగ భావించు ద॥

యాద్రకోమలచిత్తుడే- ధీరోదాత్తుడే॥యి॥

మి॥ అతివృద్ధులతలిదండ్రులనీ- యందకాడకటశాత్రుంధుల॥

సతతమ ఘోరారణ్యములో- సంరక్షించెడిమహానుభావుం॥డి॥

౧ ప్రాణనాయకీచేరరమ్మనిననుబిలివివలసిసందిలగ్రుచ్చెనే

ముద్దులిచ్చెనే॥ఏమబులకరించియేమరియుండగ- నెంతోవింత

కుడాసేనే యేమోనేసేనే॥వీనిజాడకున్ననా యుసురు-వీనమైననికనిల్వటోదు

తా నేమితలచెనోమత్తుల-దైవతమగునానంద భైరవి॥యి॥

సీ॥ మొకరితుమ్మెదలనారోప్పినయట్టులుముంగురుల్నొసటిపై ముద్దులూర॥

తెలిదమ్మిలేకులదెగడు వల్లందోయినెమ్మియునోరుపునెనరుదెలుప॥

పలుచాలుమలై మొగ్గులుచివుర్వాతెరికాగ్గొంపమ బవిరిగడ్డమమర॥

కుంచపు మొదలుటగుొప్పమెడయు బెద్దతలుపువలెగ్రొమ్ము తనరుచుండ॥

భళిరముంగాళ్ళదాటు చేతులునుమరియు

నకుముసికిటినిముడు కుందనపుచాయ

యొడలతిన్నని యేరాసియొడ్డుపొడవు

ఆడదేమితినికి మగవాడెవలచు.

సీ. కందున్నపున్నపు చందురుగాదంటిమో వీనిమోమున కుపమయేది

యజ్ఞముల్యాకునటన్న నికందోయికగునెచ్చట నిదగ్ధనాతిశయము

ఏనుగొండమ్ములిస్సీవంకలనవీని హస్తమ్ములకునుదృష్టాంతమున్నె

మరియనంగుండగుమరునికితనితోడ సకియరోసుంతైననమమదెట్లు

సహజసద్గుణ సౌందర్యశాలకై న
 సతతదోషాధిక కురూపయుతునకై న
 చానయెందు కలంకార శాస్త్రుగరిమ
 యింక నీయందకాని వణింపుటెట్లు.

మ. నెలతా నిక్కముగా నితండుకలడేని వీనితోనాకుజెం
 డిలియా వేగమె తప్పకుండునటుల సద్ధింపకున్నప్పటి
 గలనై నవ్వరియింపజమ్ము మరిదుగ్గా సాదపంకేసుహ
 మ్ములుజింతింపుచుభక్తియోగమున నేమోక్షంబుసాధించెదన్.

మంజరి — జెంజోటి.

కావుననిప్పటమునాతనికి నన్నర్చినీవువేగ
 నావిధముదెలిపియీతనివెదుకం బంపుమరుముయెలనాగ
 అనగనాపెచ్చేకత్రైయశ్వపతి కత్రైరగున్వినిపింప
 వినియచ్చెరువశిచిత్రాకృతిగని పృథివీశుడుయోచింప
 అంతసర్వజ్ఞుడైనారదముని యచటికిదైవవశమున
 సంతసముననారాయణభజనము సల్పుచు రా వినయమున
 ధరణీశ్వరుండుసాష్టాంగముగా దాపనేంద్రునకుమ్రోక్తి
 కరములుమొగిల్చి యిట్లనె జిత్రము గన్నర్చించితజోక్తి.

సీ. అయ్యయీతనిస్వప్నమందునాకూతురు కాంచియెంతయును మో
 హించెనకట ! జాత్యంధులౌవృద్ధజననీజనకులను గాసాడునటఘోరకా
 నవమున! నిమ్మహాత్ముడువీనికెవరైన సాటిగారటసౌందర్యపరాక్రమ
 ముల! వీనినిదక్కొరుంబెండ్లాడనని యుక్తవయసువచ్చినకన్యవట్టువట్టె

ఏమి నేయును గలనిజమెట్టులౌను
 ఈపు సర్వజుడవుగద యెచటనైన
 నిట్టిపుణ్యాత్ముడున్నాడె యెరుకవర్పు
 మనగ జరునవ్వునమ్మని యనియెనిట్లు.

బేగడ — చతురస్ర.

ప॥ ఎందుకీతడు కలడుగాని యల్పజీవి॥ యెం॥

అ॥ సందియములేదు - సత్యవంతుడితే॥ జెం॥

మి॥ అందమునభిశృనేవా - నందమునగనికారపు

జెందమునభళిభళిరణ - మందితనికిసాటిలేరై॥ నెం॥

౧ కారడవిసాగికవ్వపడుజోగి - పారుటాకుమీదబ్రతుకుచుండు పేద॥

వీరుడగు సాగనునల - మారునగు నీసుతకెటు॥

కోరదగు జేరిపెట్ట - బాలడుబేగడ॥ యెం॥

మ. అరయంగా నృప బ్రాజ్యదంపతులుబాత్వంధులుసాశ్వాధిపుల్

సరిపుణ్యాత్ములు దైవయోగమున రాజ్యభిష్టులై సప్తవ

త్సరమున్నీంశినసత్యవంతుడను పుత్రశ్రేష్ఠుతోగూడదు

స్తరవింధ్యాటవిలోపసింపవలసె స్వత్రున్నియోగింపగా॥

గీ. నీదుకూతురుకలలోన నిన్న గన్న

యీత దాసత్యవంతుడే యితనికాయు

విర్యదేండ్లిప్పుడందు బదెన్నిదిచన

నింకనీయిప్రమని మనియేగెనంత.

మంజరి — నాథనామకీయ.

సరపతియుం దనకూతురుకలలో - నంగనుసత్యవంతుడు

పరగనికముగనుంటకునద్భుత - పడియాబుధసన్నుతుడు

అంతపురమునలీలావతియును - నాత్మపత్నిచదివింప

వంతపైకీదోచనీకగారివి - వాహముచెలులునుతింప

జడుపుచున్న పుత్రీరత్నమున - శ్వపతికొంటంజేర్చి

ముదముననిట్లనెదళు చెక్కిళ్ళు - ముద్దుకొనియాపెగూర్చి.

గీ. అమ్మనీపుకలంగన్న యతడునిజము

వింధ్యకాసనమందుండు వీరుడంట

నారదుడుచెప్పె సుగుణసౌందర్యములను
సాటిలేకట యితని కిజ్జగమునందు.

ఉ. ఈతని సత్యవంతుడని యెల్లరునుందురు క్షత్రబాలకుల
డాతతబాహువీర్యుడనయం బతివృద్ధుల దల్లికల్మషులన్
బ్రీతినీబ్రాచునీతడడవిన్ ఋషిమిత్రసుండుగాని హ
యీతనికాయునింకకట యేళులు రెండట యేమిసేయుదున్.

క. గాఢనదల్లి యితనిన్
భావింపకచిరముబ్రతుకు నరునింకొకనిన్
సేవించుమనగ నిలుల
జ్జావిస్మయభేదములను సావిత్రీయనెన్.

భవప్రియ—సూపకము.

ప॥ మారుమనుపులేదుకండ్లి - మనవంశము న॥ మా॥
అ॥ వేరెకోరతగినయట్టి - విభుడేడియితనివిడచి॥ మా॥
మి॥ ఈరాకొమరుడుననల - నేలుకొనియవీనితోడ॥
నారయకాపుర మొకక్షణ - మైనంజాలదేవెయ్యెల॥ మా॥
౧ ఎట్టిధన్యురాలనో - యీతడుంటనిజమా॥
గట్టిగనీడయగల్గ న- కాలపుత్యు వెల్లుచేరు॥
అట్లులఘటనాఘటనన - మధకతిన్లోపైచుదేవత॥
యిట్లులనమ్మినమనలని - కేలవిడుచునభవప్రియ॥ మా॥

ఉ. కోరినికోరెగాగల నకుంతితవీర్యుడు క్షత్రియోత్తమం
డారయసూక్ష్మత్రవణు డహర్పతితేజుడు కోటిమన్మథా
కారుడు నన్నుగూడియలకారడవిన్నిజమైనయప్పు త
చ్చారుతరాయునింక గొనసాగకతీరదు తండ్రీసమ్ముమా.

గీ. కనకదురయు మనపాలగల్గెనేని
యరయ సాధ్వీకిమాహాత్య మలరునేని

యితడుచిరజీవీయగుచు నన్నెలగలదు
వేచుడువులేలతండ్రి నన్నీనికిమ్ము.

మంజరి — కన్నదా.

అనవినిధరశీశ్వరుడుండననుత - యన్యునొల్లదనియెంచి
కనకదుర్గచెప్పినదెల్లనిజము - కాకపోదనితలంచి
కూతురుందామభార్యయున్నద - మాతప్తిభరముబెట్టి
పూతయశులుబయలు చేరిరిమంచి - ముహూర్తముంబడిగట్టి.

సీ. చెవులకుజల్లగజెల్లికోయిలకూసె సందడిపెండ్లిబాబాలుమోసె
కన్నెవేపయుదొగర్గున్నసమర్తాడె జలివేంద్రదావుననంతగూడె
కమ్మమామిడితోటకాపులపనిహెచ్చె బిల్లగాలులుమురిపించివచ్చె
గొడుగులుతోల్లెండవిసిముడిజల్లార్చెదాటిముంజలుకడుదప్పిదీర్చె

కారడవివెల్లె బడవపి.కాగుగల్గె
సంజెలంపాయ గోగిళుల్పడలిపోయె,
ప్రొద్దులేపారె మాపులుపోట్టినారె
ఆమనిమొదలుపెట్టె బల్హాయిపుట్టె.

ఉ. అంతటసత్యవంతుడు మహాటనిగోనొక వేటపోతు న
త్యంశిరయంబునంజెలగి వ్యాఘ్రుఘనాస్త్వమునుంకికాచి గా
నొత్తయులేతపచ్చికల నిర్రికిమేపి భయంబునాపి వి
శ్రాంతియొసంగి బుక్కనికరంబుమెయిం దలిపోసెనిట్టలక.

అథాథా — నూపకము.

ప॥ ఎందుకింతకనికారము - డెందమనీకేమికార్య॥ నెం॥

అ॥ ఎంతైనన్నిపురాజ్ఞ - నెవరితరముతోప్పింపగ॥ నెం॥

వి॥ అందముగాభూతంబుల - కన్నోన్యంబాహారము॥

సందియంబులేదిదిసహ - జంబుస్పష్టిలోనగావున॥ నెం॥

౧. నీకునిప్పుదిగబీల్చు-నీటినిగ్గితెగగాల్చు!
 నారయం రిబలములైన- నవిరెండుస్థలనివిల్చు!
 ధారుణిలోహింసయుదయ- కారణముపరిస్పరింబు!
 నూరకుండుమీగ్గిడుల- శున్నదిదైవమతాణా|| మెం||

సీ. ఎట్టిమాకలయైన జెట్టుకాయస్థ్రంపజెల్లవుచివుల్లనికల్లలేవు
 ఈగలనాభింబియంతయుగోర్కతో దేనెపట్టుబడియబూనుకొనవు
 దవ్వలనుంకియందంబగుపూలుగన్గొనుచుందువుకానికొయబోవు
 తొడరినీపైవచ్చుదుష్టజంతులజంపనొప్పుచేర్చునదప్పకొనెడు
 ఆత్మవలెనీసమున్నచరాచరముల
 నెంచిపేమించునీకు హింసించదగిన
 పస్తువెయ్యది యింకెట్లుబ్రతుకవచ్చు
 గటగటాదయకన్నను గట్టమేడి.

సీ. పెనునిటికడముద్దుగునిసెసి గువ్వనదేలసాళువడగయెగరనన్నె
 పచ్చగజివురించిబలసిన డొంకలకెగ్రబాకి మేకపోతలమేసె
 నీటియొడ్లునద్రుల్చి పాటబాడెడుకప్పజెట్టిన బామేలబట్టిమింగె
 కొండనుగ్రీకొనికొమ్ములనిదలించు నేర్పుచు సింగమదేలచంపె
 ఇజ్జగంబున నన్యోన్యహింసపలన
 బ్రబలుభూతంబులిది స్వభావంబుగాన
 గాని ప్రకృతి విలక్షణకార్యమైన
 యీశుతత్వమదయ నాకొద్దెల్లవచ్చె.

ఉ. జంగమజీవులెల్ల మరిస్తావరభక్షణజేసి పేడ్కలు
 పొంగురస్పరంబు హితముంబచిరింపుచు చావులేక నీ
 వ్రంగొని దైవభక్తులయి జ్ఞానవిభోగములన్నమానులై
 రంగుగనున్నయిల్లు భళిరాసుఖయించెద నెమ్మనంబునన్.

క. ఈపిచ్చితలవులేల యు
 మాపతియెటునిణకాయించె మరియట్టులగున్

హాపరమేశ్వర యదే నా

కై పిలుచుచున్న వారక్కటా తలదండ్రుల్.

శేనా—ఏకతాళము.

ప॥ అయ్యోనకుగన్న తల్లి దండ్రులారామీకెంతవచ్చెన॥ య్య॥

అయ్యాయనగనొక-డైనబంటులే॥డ॥

అ॥ వెయ్యారువిధమాలసామంతులెల్ల వినుతినేయ జేవోలగంబుంకి॥

చయ్యనసాళ్ళ దేశ మేలుచుండు-సర్వజ్ఞుల మీకు సాటిగలరె॥య్య॥

౧ ఏమనందు దుర్విధికినుమ్ముగా-నెట్లుదెచ్చెనిచ్చటికి॥

భూమిలోనబుచ్చించివారి నే బొందునిడుమలెప్పటికి॥

వేమరుగానగప్పాదీనమైతిరి శేనా॥ యయ్యో॥

సీ. ఇంతటియంచివారిట్టివిద్వాంసులు మీరుబాత్సంధులై మెలగనేల

వేయారులేనట్టి వేదవారుగాక మూర్ఖాభిషిక్తులై పుట్టనేల

పనికిరామనియొకపట్లనుండ కలు దివ్యేక్షణంబుల జగమేలనేల

దుష్టశత్రువులచేదుర్భగవార్ధకంబున నిట్టిదుర్దిశబొందనేల

ఇంతవీతిమొకో సామేశ్వరేచ్ఛ

మిమ్ముడలచినకొలది మనమ్ముకరుగు

నన్నుతోడ న నిర్భాగ్యుగన్నమీకు

సంతమున సుఖమొందునక్కట.

సీ. స్వణాసాధంబులోపలనుండువారి బందిలిపాకనివాసమయ్యె

పట్టువస్త్రంబులగట్టకువారికి జెట్టులపట్టులుబట్టలయ్యె

శాస్త్రోదనంబుభక్షణనేయు వారికెంకినధూళిదుంపయుగింకియయ్యె

సామంతరాజసంస్తవమువినెడివారికీయడవోదలాలించుటయ్యె

అనిమిషులు మెచ్చునట్లుల నెనుబడేడు

లంతసామ్రాజ్యసంపద ననుభవించి

యీమహాత్ములు తుదకట్టి యిడుమగనిరి
కాలమొకరీతి నెవరైన గడుపగలరె.

గీ. ఇట్లులారాచొడుకు జింతించుచుండ
సంతజతురంగబలముతో నశ్వవతియు
దనదెసకు శంఖకాహళధ్వనులతోడ
రాగనుంగొని యీప్రకారముగ దలచె.

క. మారాజ్యము గైకొని మ
మీరీతింగానకనిపి యిన్నాళ్ళకు మా
వైరులు నాయభివృద్ధికి
నోరువణిటువచ్చుచుండిరో మేలుభళి.

వాచస్పతి—నూపకము.

ప॥ ఐనగాని నేజయింతు - నవలీలగా ।
ల॥ కానలంచుమమ్మిట్టుల - గప్టములకుద్రోయవారెవరై ॥
వి॥ మానుగదపస్సుచే శివు - మన్ననవడసినదివ్యా
స్త్రానూనాగ్నిజ్వాలల - సంతకునై న్మరెవరి॥ నై ॥
౧ భలిభళితనసమయమిది - పౌరుషముంగనుపర్చగ।
బలుతపముననన్నగన్న - వారిబుణముతీర్చగా
తేదండ్రులకృపనాపై - దనరువరకుభుజబలమున।
నలవాస్తోష్పతివై న - స్తోబుద్ధిన్వాచస్పతి॥నై ॥

సీ. భూమివీతమునభంబు స్మృతిపందిరిబహుశాస్త్రతీసాక్షివహ్నిగాగ
ముకుటతనుత్రాణములనుండిదులైదు రవముతైముల్దలబ్రాలుగాగ
జుబుకన్వస్తీవాచకులకుశత్రులతలలెంతయు ఫలప్రదానములుగ
గూలెశిభటహయకుంభిభూరిధ్వనులలోలిబాజబంజితీలుగాగ
బలువసంతము నెత్తురువరదగాగ
నాకబలీమృగ్గులట్టు లాంత్రములు మెరయ

మరియుబగయెజ్జతంకృతి మంత్రములన
బెండ్లియాడుదు నిన్నోహో విజయలక్ష్మి.

మంజరి—కన్నడా.

- ౧ తలీదండ్రులకై మునివృత్తిమాని తివి శత్రులజయింతున్
చాగినాకుతోల్లిగల్గరాజ్యము శీఘ్రముగ నాక్రమింతున్
౨ అనితలపోయుచు జననీజనకుల కంతబరిచగ్యనేసి
యొనరధనున్నూగీరములంగొని యటజద్వారముదాసి
౩ సత్యవంతుడున్నప్పుడు దవ్వల సైన్యమునిని యశ్వపతి
యత్సంతిముదమునంగూతురు భార్యయు వెనురామండగతి
౪ జేరివీరసముమూర్తిభవించిన యట్లాప్పు సతనికే
గోరియిట్లనె గభీరవాక్కుల సుగుణహువధైర్యధనికే

మ. భళిరా యెవ్వడవీరణ్యమున నీభంగిన్మహాసూరులున్
గలరాపిత్రము సత్యవంతుడట స్థానభ్రష్టులొ తల్లిదం
డులసంరక్షణసేయు చెక్కడగలండ్ల చెప్పుమా వానితో
లమాకుంబనియున్న దన్నప్పతికిట్లప్పలె నవ్వీరుడున్.

నాట—త్రిపుట.

- ప॥ శూరతనా కేదీమత్పిశ్చ-వైరులపోతరమడపనియడ॥ శూ॥
అ॥ కారడవిన్నాతదండ్రుల-గన్వబెట్టుకూరులకుగాక॥శూ॥
మ॥ వైరాగ్యమునన్ - గడుముచునో ।
వారై కరుణన్ - జనచయనం ।
హారవినుఖులన్ - బహుసాధుల ।
గోరియాసశింప నిటువచ్చిన ।
కుత్పితుల బారిగొనకున్న॥ శూ॥
౧ అపురాయిన్నాశ్శకస్మదీయ - యాస్తాగ్ని కాహుతిభించె ।
వివిధశత్రువులబరిమార్చెద - బిత్వాణమిప్పుడు నేదీర్చెద ।

ఎవడవురా నీ వేనామూరాజ్ఞము నైకొంటివా
హా వాయత్తుడవుకమ్మునీ - యతీశయమూడునానాట॥ పూ॥

సంగ్రహ. కఠినజ్యోతిషమాతాఘనకరటిఘటాకర్ణముల్రవ్యక్షణలంఘన
పితరప్రదూభాతదావాగ్నినిబిడపరిరాగ్రసాగాళిగాల్పా
జరభూతానిమాతాష్ట్రధిరవదిరోన్మత్తభూతిఽబులార్వ
పితరల్పాస్మిత్రింపనస్మద్విజయఃకుశమ దిగ్భిత్తులన్వెల్లవై తున్.

గీ. అని ధువంతంకృతియొనర్చు నతనిహుం
ధైర్య గాంభీర్యశౌర్యాతివీర్యములకు
నమ్ముతామోదములు బొంది యశ్వంతియు
నయముగాలెక్క నిటుచిరునవ్వునవ్వె.

శా. అన్నాశత్రుడగానునీకు వినుమాచుత్వాల్లుడన్నను నీనీ
గన్నారంగలలోకగాంధీ యిదెమత్త న్యాలలామంబు దా
నిన్నునభతాగగొల్పవచ్చెగొనుమీ నీరేజుప్రతేక్షణ
నన్నుంభవ్యవిజేయుమన్న వినుమానందత్రపాయకుడై.

మంజరి — జెంజోటి.

సశ్యవంతుడుండసదగుజననీ జనకులకల్పవిభునిరాక
యత్సుతాహముతో జెప్పగవిని యాపుణ్యాత్ములువిక
ఎదురుగానేయూదరించియెం తేనింగుశలంబుగి
పదపసియాతిధ్య మొనగివియ్యపు ఒహువ తిసేసిరికడగి
అంతయశ్వపతి తనమదిదేసిన నాసాశ్వనృపతీమెచ్చి
యింతింగొనుమనియాత్మజనికాజ్ఞనిచ్చెమోదంబుహెచ్చి
చన్నదోయిపై గీసినిడుద వాల్లన్న తూపులెడదూయ
దన్నంగనుచిన్నదానికై రాతనయుసిట్లుతలపోయ॥

సీ. తోడగెనక్కటయిట్టిదుర్భరాటవిన్మోహమునీముద్దుకోమలపదాబ్జ
తలపబాహువిత్పర్దికపై నెట్టులొక సకూర్చుండురంభోరుయుగళ

పరుషవల్కలములబయ్యెద నెటు వేసికొనజాలునికుచకుసుమగుచ
భీకరవ్యాఘ్రభల్లుకంబులంగని సైచుటెట్లీమృగళాబనేత్ర

క్రూరవిధియేలనీ నుకుమారగాత్రీ

నెగసి నాబోటి యడవిమానిసికిగూర్చె

నిట్టిసర్వాంగసుందరి నెట్లొ చట

శ్రమపడగబాడగలెద జాలిమాలే ||

క. అనియాలోవించెడి నృప

తనయునిగాంభీర్యరూప ధైర్యవిభవము

గనిసావిత్రీయు సమ్మద

వనధిముసిగి తండ్రిసెలపుపై జెలువారక.

కల్యాణి—చతురస్ర.

ప|| పూలదండనశ్యవంతు - భూగిగళంబందిసియెసావిత్రీ|| పూ||

అ|| వాలుగమేల్చుపులక గ్రొ-వ్యాపితూపులెదందకాయ|| బూ||

మ|| పూలతీకునమజాలముందల బాలుగాగురియనాడచి గుని

వ్యాళిబాడచూచినిపురుటగి - పజ్జకోయిలయొజ్జమంత్రమన|| బూ||

౧ తలపమ్మారవనులుతూర్వ - ధ్వనులబాడగా

మెలపున నెవల్లు సాని - మేళమాడగా||

అలరువిలుకాడు పెండ్లిపెద్దగ - నల్లమోతదీవనలదిద్దగ|

లొకశ్రోణీనీ, నేణి - లావణ్యగుణతులితకల్యాణి|| పూ||

సీ. సలీతసాదాంబుజాతంబులందున గొదనుతుమ్మెదకవకూడునట్లు

భాసురనిమ్ననాభీసరోవరమున గండుబేసిసజోడుగలయుభంగి

ప్రధితపీనోన్నతోరప్రదేశంబున ఖంజరీటము జతగట్టుమాడ్కి-

కమనీయవక్త్రరాకాసుధాకరుపజ్జఘన చకోరముజంటనెనయుకరణి

ఏకముగవలపుజగురున నెదలనతికి

సన్నిధింజేరినకొలంది చనువుమిగిలి

రెప్పలెగసినక్రమమున గొప్పమీరి
దంపతులు చూపుటాండాంట దారసిల్లె॥

గీ. పిదపనల్లునిచేతిపై బిల్లచేయి
యశ్వతియును సతనిభార్యయును బెట్టి
కాల్వలై బాష్పములు కన్నుగవజార
నెలమిడగ్గుతికన్నల్కి రిట్లువగచి.

కమాచి—త్ర్యంసగతి.

ప॥ అప్పగించినామునీ - కన్నామాయొక్క పిల్ల॥ న॥
అ॥ ఎప్పుడగిగెడైననడిచి - యెరుగదయ్య యోనుకుమారి॥ న॥
మి॥ అప్పాయిచ్చకముల - కొప్పదానినమాట ।
దప్పదాజ్ఞకు మారు - చెప్పదు ।
మదిగప్పదునంశ-విప్పదు-చెరుపుమప్పదు-సుగుణాలకుప్ప॥న॥
౧ నిన్నుగలంగన్న మొదలె - తెన్నెవలచెనో ।
యన్నమ పానమనదొక్కిం - తై ననిద్రపోదు ।
ఎన్నోనోములునోచి - కన్నా మెంశయుబెంచు ।
కొన్నానిప్పుడెడయుచున్నాము - నీసుగుణము ।
విన్నాము-గతియన్నాను నీవె-మన్నాముదుఃఖమాచి॥య॥

సీ. కాత్కాయనీపూజకై సన్నన జాలగోయమాయమ్మకుజేయిగందు
నొకసారిసాష్టాంగముమాకిడమాపిల్లచెక్కిళ్ళముతైంపు జెమటగారు
గూతమేరనుదుర్గగుడినడువగచూబాటైయడుంగులుపోక్కులెక్కు
హంసతూలికత్పిమైనమాకూతునకొత్తిగిల్లినపక్కలాత్తుకొనును

బలుతపంబున సావిత్రీవరమువడిసి
కాంచియెంతయు ముద్దుతో బెంచినార
మకటయిమ్మందయాన నీయలరుబోడి
నెట్టులేలదొ తండ్రినీకచ్చినాము.

చ. మరెయొకమన్వి కారడవిమాటున నిమ్మడితల్లిదండ్రుల
గరమెటుపెంచబాలెదవు గావున మాదగురాజ్యమేలుచం
దరినటబోవరమ్ము నిను నారదుడద్దిర సర్వసద్గుణా
కరజగ డేకవీరవరుగా నుడివెం జామి సత్యవంతుడా.

క. అనివేడు సత్తమామల

క నెనల్లును నుజనులార చుడణులు లొల్ల
విచుక్కిరికెంబుండను
మునుమాకుంగల్లురాజ్యముం గయికొనెడల.

గీ. సమయమైనప్పుడిమివ శంభుకరణ
సనుచులక్ష్మీన జామాతి యమలనీతి
కద్యుతంబంది తనుదనయకుజేల్చి
వగచుతండ్రికి సావిత్రిపరకెచ్చి.

(బ్యాగు) బాగు—చతురస్రగతి.

ప॥ తగునాజాలిదూలగనా - తండ్రికన్యాదానమిచ్చితరియింపి॥౪॥

అ॥ మగువయెదిగినంత - మగనిసొమ్మేయగు ।

మాయమ్మనీకెట్లు - మరిలభియింపె॥ ౬॥

౧॥ లోకమర్యాదయిదిను - స్త్రీకనియరుగనిధర్మమెయ్యదికద్దు।

నీకుకొడుకుగాక - నేనేలబుట్టితి।

హాకన్ననారల - కేకన్నెనుభుపెట్టె॥ ౮॥

౨॥ మరికంటదశివెట్టిననయ్య - మాయయ్యనంజంపుకొన్నట్టునుమ్మ

సరిగమముదీపించి - మాయమ్మతోగూడ।

సంతోషముననీవు - జనక బాగుబాగు॥ త॥

చ. అనిదృతిజెప్పుచున్న తనయంబలుసారులును ద్దుబెట్టి య

జ్జనవిభుడెట్ట కేలకు వెనన్మదిదిట్టము నేసి వీరకా

నిని మరివీరకత్తియను నెమ్మినిగోడలె గావుమంచు బ్రా

రన మొనరించి వెనెనబదంపడి జూచుచు నేగదారతోట.

గీ. అలలుసావిత్రి తలిదండ్రులకుజాచి
యాత్మగృతిబట్టి తననగలనవలబెట్టి
వల్కలమ్ములు బెనిమిటివలెనుగట్టి
ముదమునం బర్ణశాల కాపురముచేసె॥

సీ. ప్రొద్దువారకమున్నెనిద్దురలేచునిల్చినరించి జెర్వునన్నానమాడి
మంచినీటిందెచ్చు నూమకునత్తకు బరిచర్వనేయు నాపైని వంకి
వడ్డించు నందరుబరితృప్తులైనంతట గౌరినర్పించి ధపునిభుక్త
శేవముంభుజియించు జీరెలనుతుకు నివ్వరిగంచి విమ్మంబు గా

గునేయు! ఆపునకుకుడితినిడు ఫలహారమాలను
బెట్టిగురులకు శయ్యగల్పించిహాయి
బొటబొడుచుమెల్లన బడమలొత్తి
వినపనొక కొంతరేయికి విభునిజేరు.

క వరుని గసికండసీయదు
మరివేల్పులభంగి నత్తమామల జూచున్
అరయంగా సావిత్రికి
సరియిల్లాలెన్నడైన జగములగలదే॥

మంజరి — మాగువ

సతితనవిభునకు నారదుడుఁ బిన వితిరేపువచ్చుననగ,
మతినెరిగి నేటినంకియనశన వ్రతమాచరించుకొనగ,
నూనివేయిరేకు పద్మంబుల నొక వేయింటి నమర్చి
మానుగనామసహస్రీసునను మానినిబూజయొనర్చి
అత్తమామలకు బ్రాణేశున కభ్యవహారతృప్తినడపి
చిత్తములనున్నశోకంబులయ ల్లేయకదినంబుగడపి
రేయిగూడనదయముట్లెక్కిగొ రీపదములబూజించి
హాయిగనందరునిదించువరకు సంతసేవలొనరించి॥

గీ. వెలదియడుగుల బొటమనవేళ్లు మరియు
కాలునేతుల ముణుకులు నేలమోపి
మోడ్చుచేతులపై ఫాలముగదించి
కొరికిటుమర్చినేసె గన్నీరువార.

పరజు — చతురస్రగతి

ప॥ సమయమిడెనుచ్చుబ్రోవనో - శార్యాణికిన్నదిక్కెవ్వరేయ
మ్మ॥ స॥ అ॥ శ్రమబెట్టినో - యమతాళజాలనే!
రమణునినూరేండ్లు - బ్రతికించినుగా!
పుమానీదె - సుమాభార - ముమాదేవి॥ స॥
౧ రేపేనామగనిజంట నా - పాపపుడై వమునాకెడపగలడంట!
నీప్రాపుగొంటినే - నిన్నెనమ్మియుంటినే!
కాపాడునుంటినే - కాంతుగరజుకాని కాంతయరజు!
వాలత్తిలేనిపరజు॥ స॥

మ. జగమెల్లనదిగించు బెంచుమరియుంజక్కాడు నీలీల నీ
సగమానిర్గుణులొశివుండు భవదంచత్పాదనీరేజినే
వగదాయంతమహాత్వమందిరి హరిబ్రహ్మదిముఖ్యామరుల్
నిగమాతీతపు నిన్నుతించుటెటు తల్లిబ్రావునూ శ్యామలా.

మ. అకటాశోకపయోధిలోమునుగు సన్నత్యంతముద్దల్చి నీ
దుకృపానాకనుబెట్టి యొడ్డనెసిసంతోషంబునంజేర్చు నీ
యకలంకాంఘ్రిసరోజభక్తిగల నాకాపత్తురాజెల్లునా
యికజాగేల భరింపజాల నిటుశ్లీబ్రావునూ శ్యామలా.

కాఫి — త్ర్యస.

ప॥ కనికరమనమమవేగమి - కాపుకన్నతల్లి॥ క॥
అ॥ పనివడిచూడెసరమ్మా - భక్తకల్పవల్లి॥ క॥

మి॥ ఘనశోకానల . . . కరుణావృష్టిజల్లి
నేడల్లి-నెవరల్లి-చుతులొల్లి॥క॥

౧ నీదుదాసురాలగానమరి-నీవెనాదిక్కుజగాన!
చీదరచాలునె వాదమింకే నీ-శివునివలసించుదాన!
ధృతిజూపి-యూరాపి-జిమాకాపి॥క॥

శా. పారంబెంతయులేని సంసరణకూపారంబునన్మన్ని వే
మారుండ్లివిశ్చంద్రాంబుగను గర్మంబుల్లడుకొనేముచు
స్థోరాశానిలతాడ్యమానులయి మధుగ్రాహసంగ్రస్తులై
యేకుండేలరునీదయంగొనక తల్లిబ్రోవుమా శ్యామలా.

మ. అరయన్లనపయున్న సారము త్వదీయాకారిముంజూచుటలే
కరముల్లలుఫలంబు నీనిలయనుండ్ల సేయుటొక్కముక
దెరువనాగ్యమహర్నిశంబుచభవతీ-తీకంబ్రశంసించుటలే
నేరినీభక్తయెజన్మసార్ధకము తల్లిబ్రోవుమా శ్యామలా.

కుంతలవరాళి—చతురస్ర.

ప॥ సిలచినపలుకవిదేమలుక-లలితాశ్రుతివంజరపుంజులుక॥పి॥

అ॥ పలుమరువాదా నేనినునమ్మలేదా-
పాలించునీదానగాదా మర్యాదా॥పి॥

౧ సరుగుసరచూ-తిరియిదెనుమ్మా!
భక్తాళి మానసమరాళి కుంతలవరాళి ॥పి॥

మ. గణతింపన్వశమానిరంతరము భక్తవాతముగ్ధావగం
కణముంగట్టిననీకృపాపరత వేడ్కంజందహానాఖ్యర
క్షణగావించగలేద సర్వదివిషచ్ఛత్తులులాయాసురుక్ష
క్షణకాలంబునజంపి ముజ్జగములనక్షింపగాలేద నీ
ఋణముందీర్చగనేరికళ్యమగు దల్లిబ్రోవుమా శ్యామలా.

మ. భవదాజ్ఞావశవత్తులెల్ల విబుధుబ్బల్వారు నీలోననీ
భవనంబుబ్బుజ్జించుచుబెంచు మరియంబో కాన్పునీలీల నీ
స్తవముస్సేయగలేక వేదమిల్లజ్జందాల్పు నీకన్నది
కొవలేనాదగుబాధమాన్పుటకు తల్లీట్రావుచూ శ్యామలా.

నారాయణ—చతురస్ర.

ప॥ ఎటుననుగాచెడ-వీశ్వరినీ॥ వె॥కటకటనాదగు-కట్టముబాపి॥యె॥

ల॥ కుటిలకుంఠలిసిగు మరిదయలేద॥

తఱుకునరానేనె-తాళగజాలనె॥యె॥

మ॥ మటుమాయమనెయకు నీవిటుమాయమజాలముతగ॥

దిటుమాయనవినివిని-శోటాల్ననటాక్షముత్కటంబుగా॥నె॥

౧ శనుపడవాకనుగనదగదీరగ॥నినునెరనమ్మితినిలపుమనాధృతి

ఘనదావదహనసదృశమయినిదానముగమనసుదరి॥

కొనెనాశోకము-నిధానముగనిను-దాచితి నెద-

ను దానురానిను నారాయణి॥యె॥

మ. సరిగాజ్ఞాప్తికడెచ్చుకొమ్మ మునునేచందాబిల్వటవి

సరవిన్నోరులుమెచ్చ ఘోరతపముంగావింఱినావో మరే

కరణిన్మందులురాసి స్థానివశుంగాజేసి సామేన నె

ట్లరవై యుంటివో నాకట్టుగదె తల్లీట్రావుచూ శ్యామలా.

మ. జాలింబొందు పరాకుజెందకు నమస్కారంబుగావెంతు నీ

వేళందాసులయందునీకుగల స్రచ్చేమంబుగన్నగు నక

శాలన్మంచును నీశ్లమంచుమిక నీభారమనుమ్యయ్యయో

యేలొ యిట్టు లుపేక్షనేసెదవు తల్లీట్రావుచూ శ్యామలా.

గీ. అంతవేగినతోడనే యత్తమామ

లగు వలయునేవలొనరించి లలనతనదు

భతయెప్పటివలె సమిత్ఫలములకయి

యరుగసిద్ధపడిన వానికనియెనిట్లు.

భూపాల—చతురస్ర.

ప॥ తోడరాసిమ్ము సను - గూడనాథానీ॥ తో॥
 అ॥ నేడనిను బాయరాదు - నిముసమైన నిదొకవ్రతము॥ తో॥
 ఉ॥ మనివినాలించు - మాటచెల్లించు నెవరుంచు॥ తో॥
 ౧ అత్త మామలకు సేవ- లన్ని జేసితి
 పొత్తునవారలసెలవు- బొందివచ్చితి
 సందియమేల- సత్యవిలోల భూపాల ॥తో॥

సీ. నిరుజూడకుంకిననిముసమున నమగునినుజూచుదినమరనిముసమగును
 నినువినకుండిననిముసమునెలయగు నినువిచునెలయరనిముసమగును
 నినుబల్కుకుంకిననిముసమ్ము నేడగు నినుబల్కు నేడరనిముసమగును
 నినుగూడకుంకిననిముసముయుగమగునినుగూడుయుగమరనిముసమగు

ను! నాన్రతముకొనసాగించు నాథనేను
 దోకినీడపగింది నీతోడనుందు
 మనవిచెల్లించు నీవెంటమలయుచున్న
 నెచటనైనను వినుము నా కేమికొరత.

క. అనిబ్రతిమాలెసిభార్య

గని మందస్మితముచేసి కాంతుడుప్రేమం
 బుననాపె నిప్పికికొగిట
 గొని ఫాలముముద్దుబెట్టుకొని యిట్లనియె॥

బిలహరి—రూపకము.

ప॥ ఇంతచోద్యమైనవ్రతమి - దేలసుకుమారశీల ॥ఇంత॥
 అ॥ కాంతాయుపవాసజా - గరమ్ములీటుమేల ॥ఇంత॥
 మి॥ సంతతహారమ్మగా - కాంతముబహుళదుఃఖము॥
 కాంతారముజొరశక్యము - కాదకటనీవంటికొమలి॥కింత॥
 ౧ చెంగల సకుజేగురు - రంగుబూయ నేలనే॥

యంగననీటోటిసాధ్య - కక్కరలేదొందునతము!

గంగాధరుపై భక్తిం - గలిగినర్వభూతదయచె!

లంగినదనంతవచ్చు - స్తోమోతువులిబ్బిలవారి॥ ఇంత॥

సీ. దుర్భరసింహశాస్త్రులగజ్జాతములు సారెకువినియెట్లుపైచగలవు
భూరిపూత్కారవిస్ఫురితఘోరవ్యాళ తతిగనుగొనియెట్లుతాళగలవు
క్రూరకంటకసాంద్రకుంజంబులంబలుచూరునీ వెట్టలచూరిగలవు
లలిసగాఢాఘాతములమధ్యనున్నమూరెడుత్రోవనీ వెట్టలమవగలవు

యెన్నడయినను రవిరశ్మి నెరుగబోక
చెలిగివుట్టింట బెరిగిన చివురుబోడి
వకట మాపర్ణ శాలినీకబ్బుపాట్లు
చాలవా యడవింగూడ శ్రమమి కేల.

క. పోనీయెన్నడుగోరని

దానవు నీయిప్తమనుచు దరుణీమణిలో

గానన్య లేంధనమ్ముం

దేవేగెనెతండు నంత దెలుతెల్లవారెక.

నతకే — కాఫి.

చనిచనిముందట బలురకంబులుగ సంరక్షిజేయువిహంగముల!
గొనబగుపవ్వికపరువులపై బెనగొను మగయాడభుజంగముల!
పలుమరుంబెదిరివెన్నూచిద్రుల్చి పరుగులిడుకారుగుగ్రముల!
బలిసిపెక్కుతీరులలేదీగెలబై నల్లబసినయర్రము! |
నయముగదె మ్రోరయాటగొల్పింప నతకనముచేయుమంజుకుల!
శెయ్యకిశెయ్యిగొల్పినాధునితోడక జరజిరదిరిగెడికుంజరాల!
వివిధజంతువులకిరవై మేడల విధముననున్న కుడుంగముల!
సువిదలబిగికొగిల్చిన్విడువక యొప్పుగ నెగిరెడుభృంగముల!
నానాలతలెగ్గ బాణీసమునహింతాలతాలతగ్గోలముల!

బూనిముట్టలన్నేలగుచ్చుచు న్ముస్తలందినెడుకోలముల
 ఉలికిమిరియూడలపయినుయ్యెల లూగెడు గోలాంగూలముల
 చెలగిసెలయేటియినుకదిన్నపై జెరలాడెడుశార్దూలముల
 తేనెకై తేకుచూకులెక్కి మరిబెబ్బునంబడెడి ఋక్షముల
 నేనుంగుకడుపుగాంచి మిగులగర్జించుచున్న హర్యక్షముల
 ఎండనై కొరిసీకడట్టమై యేపుగబెరుగు పెద్దొద్దల
 కొండలనడుచుం దేజరిల్లు కొలకులదరి బెండ మొలలి రొదల
 పగదగ్గనస్పర్శమాత్రమున వ్యాధులుండుపరమాచధుల
 బురాతనము గానమాధినుంటం బుట్టలుబలియునాపాధనుల
 జాలనవనరంబుల గన్పర్యేడి స్థావరజంగమగోత్రముల
 నేలకవిలవర్ణింపలేదనుభవైక వేద్యోరుచిత్రముల

చ. చెంగెడు నవ్వనాంతరవిశేషములంగని భీతివిస్మయం
 బుంగొనుభార్యనింతయు గవుంగిటజేర్చుచు ముద్దుబెట్టుకొం
 చలనబడిరి నొక్కకమలాకరతీరము జేరి కాన్త్రమా
 కులదగు నీడనుంకి తనకోమలికిట్లనె సత్కరంతుడు.

శ్రీరాగము—చతురస్ర

- ప॥ కాంతాకనుగొనవేయి - కాంతారము సాగసు
 ఎంతోబలుసంతోషము - నెనయించెనే మనసు॥ కా॥
- అ॥ ఇంతిహాంతకారినడచౌ - దంతీ మరుసచేమలైపూ
 బంతియందములకుమేటిబ - వంతిసుగుణాలదొంతి
- మ॥ సంతెతంబుజంబూబదరివన - సఖిజూరంబిరీకేళరంభా
 సంతానస్వాదుభూభోగ్యము॥
 నకలతపోధనవాసయోగ్యము॥ కా॥
- ౧ ఆచెర్వనసీర్ద్రాగిన నారోగ్యము మౌచ్చు॥
 ఈదోదపమొవరింప నభీష్టాధమువచ్చు॥

వీచుజ్జల్లగాలియెండఁ గాచునూర్వడువెన్నెలవలె
 బూచుఁగమ్మపూవులిచట దోచుఁగైవల్యానందము!
 వాచామగోచరమహిమాస్పదము!
 ప్రకటసత్వరాజితశ్వాపదము!
 సీచరిత్రతోలివిరహితాగము!
 నిరతనిశ్చేయసశ్రీరాగము॥ కా॥

సీ లలనయిక్కారు వెలగపండ్లుచవిగొంట కెంతయోమాయయ్యయిష్ట
 పడును
 తరుణియూపొట్టి కాకరకూరదినుటకునూయమ్మ కెంతయోమనసుకలదు
 పొలితియియింధనమ్ములు పొగిజమ్మకక్షణములో నీనంటజగుగనిచ్చు
 కళికియీతుమ్మిపూవులునాశివార్చన శాగయబెట్టిన పేరునుమ్ము
 అనుచునుగ్లాసమున వాసినసమస్త
 వస్తువులట్రోగుచేసెనీ ప్రాణవిభుని
 గాంచికనమదిలో విజృంభించుభయము
 బయలుపేయనీ సావిత్రి పలకెనిట్లు.

మోహన — చతురస్ర.

ప॥ ప్రాణనాథయికమల్లిపోదమా - యదో వేళమించె॥ ప్రా॥
 అ॥ నానబోకుమింక సరసులోనమ్మ - కాలనమితిచాల్చుపై కిగమ్మా॥
 ౧ కనుమునీవు కూర్చునస్తువులు మనగంపకధికమయ్యె॥
 మనలనొక్కజాహులోసరమ్మని
 మామయాజ్ఞయిచ్చె మదనమోహన॥ ప్రా॥

సీ. సూర్య కాంతినుమంబుజాచుచున్నదిదలయెత్తిదోద్యంబుగనిచునివైపు
 ఆహారమునకేగి ఈయిగాబఱులు మల్లుచున్న వితమగూళ్ళకొరకు
 మొదటదబ్బునసాగిపోడవగునీడలో పుడుక్రమక్రమముగబొట్టివారె
 చల్లనిమన్నుపై జల్లుకొను గజపాడముల్ చెప్పినీర్తాగవచ్చె
 ఇంటికినిమ్ము పోదమింకేలజాల
 మనగ నానశ్యవతు డొడ్డునకువచ్చి

తనదుకణతల నరచేతులనుగదింపి

శివశివా యెంతతలనొప్పిజెలగెననుచు.

క. తనతనదుతోడ నొకభా

హువుంచిబోరగిలపడుచు నూపిరిశ్రమతో

డవిడుచుచుండిననాధుని

గవుంగిటగదింపివలెక గలికియునిట్లలక.

సవరోజు — చతురస్ర.

ఎ॥ ఏమికర్మమిదినాధమన । కేవలచ్యవీభాధ॥యే॥

అ॥ ఈమాడ్కినీవుకష్టపనుచుండనేనెడబడియింతునాకేదారి॥యే॥

ఈ॥ నామిచూడలేవాయొక - సారిబల్క - తనయ్యయ్యె॥యే॥

౧ ఇం చుకై నడగలేదానొప్పి - యిప్పుడుబులున్నదిరానాసామి

మంచువలెజలుపగ్రమ్మినీయొడలు - మరిగాజుబారనేల

కొంచెమైనవీక్షించరానను - బెంచవామానవరో॥ నీ॥

సీ. అప్పుదుర్గానంత తాశ్రితజనభయ భర్తరక్షించునా పాణపిభుని

సత్యమూతగనేగునరసిజమిత్రుడా సత్యవంతునిబ్రాహ్మసగరమ్ము

సంకల్పసిద్ధులొనయమినరులార మంత్రించినావిభుస్మయపరండు

అతిరయంబునబరమాషధులారమిగాక వీచుడనాడుకాంశుమూడ

అక్కటక్కట యెవరై ననడుపడర

యేమి నేయుచుంక నాకేగిదారి

యసుచుసావిత్రీవిలపింప నాపెభతక

యున్మహాదేవయని తనయుసురువీడిచె.

క. తనకాంతుండటులొటం

గనుగొనిడెందంబుపగులగా శోకాబ్ధి

మునిగి తలమోదుకొంచా

వనజేక్షణయేడ్చె నిట్లుబండలుకరుగక.

మూఖారి — ఖండగతి.

ప॥ హాజగ దేకవీరనాథా - యయ్యయ్యో మేరుధీర॥హ॥

అ॥ ఏజాడకేగదవోననుగూడనీతోడ - నిపుడుతీసుకొనిపోరా॥

ఉ॥ రాజారూపనిర్జితమనోజా - రవితేజా॥హ॥

౧ నీమీదబుట్టెదాననాథ - నేబెట్టుకొన్నదాన॥

ప్రేమయంత్రయుమరిచినన్న - విడనాడితివి॥

యేమిచేసితి నేరము - సామిపలుక నేమిద్వందగామి॥హ॥

౨ నీతల్లిదండ్రులచటబలుకూరు - నీకెదురుచూచుచుండ్రు॥

ఈతీరుజాగేలజేసెదవులెమ్ముమన - మేగవలెవేవేగమె॥

నాతోడుసుమ్మానీవింక - నానంకజూడకున్న॥హ॥

౩ ఇందుకానాదుకలనువచ్చి - యీపుననువలపించితి॥

అందకాడానాదుమొగ్గకొంచెమువినన - యన్యాయమింతితిగున॥

సుందరసుందరధృతి - మందరి నిన్నీమందుర॥హ॥

౪ కారుణ్యగుణసాగరానన్నన - కృతయేసిపించనేర॥

యూరకన్నాపునామీదనీకేమలుక - యొకసారిమాటాడగ॥

యోరి సత్యధారి దుర్ముఖారి॥హ॥

సీ. నాప్రేమగన వేషమీపగిండినివేసితో కాదుసత్యవంతుడవుగాన
భూతమెద్దయిననింబాదవినదాకాదు జోడరిభూతేశభ క్లడవుగాన
నరసునసర్పంబుగరచెరానికాదు నీదేహమునగంటులేదుగాన
బడలేయుంటన్నద్రవప్రైనాయదయుగాదుఛ్వాసనిశ్వాసలుడిగెగాన

కొండనైనను బడికిటబిండిగాగ

గొట్టజాలేన పెంజగజటిపీవు

క్షణములోపల దలనొప్పిసైచలేక

యిట్టులెతివి దుర్విధి కేమనందు.

పున్నాగ—త్రిపుట

ప॥ అయ్య యోనా (పాణేశా-యన్నాయ మింతితి) నా॥ య॥

అ॥ చయ్య ననుబాసి - చనెవవాసివొంటికి॥

మ॥ నయ్యములేదానామనకెంతో - నేస్తముకాదా॥

వెయ్యసార్లు విడిచినబలుకపు - పెరదాననా కోపము॥ య॥

౧ నీవుండుచోటనే - నేగూడనుండ॥

నీడబాసినవస్తు - వేడనుండునురా॥

వాడినయన నమనల - బ్రతుకనీయకీల్లు॥

పాడుదై నమజేసినా - యింతవాసినా॥

జోడుమనకు గొప్పబాటె - వ్యాడై నమూనులోకంబుల॥

చూడుమెట్లువచ్చెదనోనీ - తోడనేను వేగబున్నాగ॥ య॥

సీ. అంబికాభక్తురాలో కాంతవైధవ్యమొందదనుచుబలుకుచుందురెపుడు
తేలిదండ్రులకు నేవదప్పక చేసిన యాతని కపయ్యత్వవంటదండ్రు
పతియాజ్ఞమీరినపరమసాధ్వీకి బంచభూతి ముల్కాధీనములగునంద్రు
సతతంబునీవలె శంకరునిచ్చించువాడు శతాయువై వరలనంద్రు

పద్మలక్ష్మిట యవ్వారినుద్దులెల్ల

రితలై మనచేస విపరీతఫలము

నిచ్చె గాలంబుగడువగ నెవరితరము

పారుషముచెల్లునా విధిపతిఘటింప.

మంజరి—నాథనామకీయ.

అనిసావిత్రియు బలివించుచుండ నాపెనుంగటంజనుడు॥

ఘనకాలసాశధరుడై భీమాకారుడై దుర్దయుడు॥

కనుబసియానత్యవంతుడౌ నూత్మదేహమాకషికాంబి

కొనిపోవగనాసాధ్వీమణి వెనుకొనెనంటహషికాంబి॥

అప్రీతిహతిగమనంబునవచ్చెడు నావతిప్రతంజూచి॥

యావేతపురీశుంకిట్టులనియె నప్పుడుతనచేయాచి॥

నువర్తాంగి—చతురస్ర.

ప॥ కూడద్దిల్లులొప్పిల్లమా - తోడమానుషశరీరము తోరా ॥సూ॥

అ॥ వీడుకాలధర్మమందె నీక - వీనితోడబనియేమున్నదిరా ॥సూ॥

మి॥ చూడుమావరునిదప్ప - వేడుమాపరమేదైన!

వీడుమా రిత్తపూన్ని - నేడునిన్ను మెచ్చితినువర్తాంగి ॥కూ॥

ఉ॥ నీవువతివ్రతామణివి నిక్కముగా మమబోటిదివ్యులక

గావుననూడగల్గితివి కర్మచశంబుననీదుభావే నే

డీవిధినీలైలోకమున నెల్లశరీరులకిట్లు పుట్టువులే

చావులునై జగత్ములు చచ్చినవారికరారు సుందరీ.

గీ॥ ఇట్లుజముడువల్ల నెంతయుసావిత్రీ

తీసకుగగనగతియు ధర్మగాజ

దర్శనంబు దుర్గదయకతంబునగల్గె

ననుచునంతసింపి యను నికసియె.

సావేరి — చతురస్రబాహుత్రిపుట.

ప॥ ఇటుసేయదగున మాకోశంఘ్ర - యెల్లధర్మములనేలెడి దైవము॥

అ॥ కటకటాయెంతో మిచ్చటగా - గలసిమెలసినాపతియునేనుండ!

ఉ॥ ఘటనాఘటనవిదక్షుడవుక స - కలచరాచరాధ్యక్షుడవుక!

జటులపాతకవిపక్షుడవుక స - జ్వరాభీష్టదకటాక్షుడవుక!

మి॥ తటమటకాదాయదియ - క్కటకములేదా!

మటుమాయలుపనికిరావింకనా - మగనిమళ్ళిబ్రతికించిపెంచుమా ॥ఇ॥

౧ ఏమినాపుణ్యమిల్లలోకముల - కీశుడవిటునిదర్శనమిచ్చితి!

స్వామీసీపదతామరసయుగము:-

సకలసంశ్రితాభయకరసుభగము!

కామితమందొకసంతతి - శ్యామాహృచ్చరా!

ధీమహితవిచారానిగమవం - దిశిజగదాధారా
తామసమేలాసీకింతయ - ధర్మముమేలా!
నామనోహరుని నన్న నెడబాప
నాయచూయయ్యోయీసావే॥ ౮॥

సీ. కాంతునితోనుంటకన్న బతివ్రత కేకోర్కె మరియుండులోకమందు
నీయెరుంగనిధర్మమేయెడనున్నది పతికంఠెనతికొండుగతియుగలద
తప్పకసూదితోచారంబుచూడ్కి బ్రాణశునివెంట నేనేగవలయు
నదియటుండనియిక నేదై నవరముగటాక్షింప నీకీప్తమయ్యెనేని

యకటూత్యంధులైన నాయత్తమామ
లకుగనుంగవలిమ్ము నీదుకృపచెత
కొడుకునుంగోడకంజూచు కొందువారు
తవిలిముచ్చటదీరగ ధర్మరాజు.

చ. అనవినియాపెతోడ జను డత్తకును మకుగన్నలిచ్చితీర్
వనరుహానేత్రచూడుమిదె వైతరితీసది దీనిదాటగా
జనదికమత్యేదేహాలకు జయ్యనగావున మల్లిపొమ్ము సీ
పెనిమిటిసీకురాడు మరివేతముపై నడియాసలేటికే.

గీ. ఇటులబల్కుజముని నీక్షించియీతని
నాపవలయుబ్రశ్న మడిగియడిగి
యనుచునిశ్చయించి యాయమ జనునీతో
నొసటకేలుమోడ్చి నుడివె నట్లు.

దేశి—త్ర్యుప్రగతి.

ప॥ కన్నతండ్రినామీద - గరుణనుంఠైనలేద॥ ౪॥
అ॥ నన్నునావిభునినడప - నాయమా మనుబ్రావరాద॥ ౪॥
ఉ॥ అన్నామెల్లవేలుపుల మిన్నా నీకన్నదిక్కెవరెన్న॥ ౪॥

౧ నా పెనిమిటియందకాడు - నగసమానధీరుడు!

పపాపమెరుగడు మ - రెంతోమంచివాడు!

కాపాడవ సకలజగ - ద్దీపదయాకలాప॥ క॥

౨ వీనమైననాడుమగని - విరహమోర్వజాల!

దోసిలొగ్గినానుననుసం - తోషపర్చవేల!

ఆసించినభార్యనిటుల - బాసియ్యెనాపరదేశి॥ క॥

శా. అయ్యానాపతియున్నచోటగి యవశ్యంబుందునేగూడ హా-

వెయ్యెలాయదియట్టులుండని జగద్విశ్రాంతచారిత్ర నీ

నెయ్యంబుంగనుపర్చి పాపమనబున్నెంబన్న నెట్లుండు నిం

కయ్యెతావుల వానికేఫలముబ్రాప్తించుం దయగజెప్పవే.

క. అనవిని జముడిట్లను నో

వనితాస్వసుఖాభిలాష పాపమునుహృ

వినుమిక పరోపకారం

బొనర్చుటయెచున్నెమా మదుద్దేశమునక.

గీ. పుడమిలోనిందెయ్యక శోకము న్భయంబు

పరమునన్నరక బాధయు బాప మొనగు

యిహమునన్నిత్యసంతోషి యిధకీర్తి

యహదివ్యవైభవము పుణ్యంబొనర్చు.

అంతంగి—రూపకము.

ప॥ సరకబాధవడెడిదుష్ట - నరులెరగు వినుమా॥ న॥

అ॥ వరారోహసరోజాక్షి - పరమపత్రివతామణి॥ న॥

మి॥ పరగవ్యభిచరించువారు - పలుతీరులదొంగలు॥

సరిగగూటసాక్షులున్ - జంతుహింసనేయువాగు॥ న॥

౧ తలదండ్రులబెంచనియ - ధములులంచగొండులు॥

సావిత్రితీర్థదైవదూ - మకులుగురుద్రోహులున్ |

బలులో భులువడుచు సొమ్ము - వలన బ్రతుకు నీచులున్

వేరితీర్థతఘ్నుల న్మరియు - వివిధ కృపలో లతాంగి || ౧ ||

సీ, అలనాడు పరభామనాశించిచూచిన వీనిసాసము కనులైదుకుడంచు
భర్తను మదిపించి పరుషతోపవ్వెనిక్కుటకు బండ్లు డగొట్టుడనుచు
నితరకాంతి న్నొకరించె నీదుర్మార్గు సగ్గికంబంబున నదుమాడలచు
బైకిబతివ్రతవలె నటియించె నీపెంకెజెలంగొర్తవేముడంచు

పటుతరంబగు శరణ భర్జనమున్

వ్యభిచరించిన జనముల బట్టి మిగుల

నాదుదూతలు నాఘోరనరకమందు

చెలగితగునట్లు శిక్షలు జేయుచుండు.

తరల. పలురకంబుల దొంగ చారల బట్టి కాళ్ళు ముచేతులన్

గులికితీట్టుచు ముక్కల క్కలుగొట్టి మిక్కుల చెవుల్ హాళి

హాళిగోయుచునుప్పుకారము నద్ది యెర్రనాగాల్చిసూ

దులనుగన్నుల గ్రుచ్చుచుండురు తోయజేక్షణనాభటుల్.

శా. మర్మంబెద్దియు లేనిమానవులకు స్వల్పాదుబుట్టించుచున్

ధర్మస్థానములోననారి ధనమువ్వొర్దింబుగావించుచున్

దుర్మార్గంబున న్యాయమాది మిషనెంతో కూటసాక్ష్యంబులన్

నిర్మాణంబుచేచు చారినాలుకల ఖండింపింతు బాపొజులన్.

సీ. పాలుచక్కెరథాన్యఫలములన్నాని దాష్టాశనులో మనుష్యాధములను
యంత్రవితతి నభీష్టార్థములను పక పశులబాధించెడి పాతకులను
అధికారముననంధులై వ్యర్థముగ నేవకులనుబీసిం చెడి క్రూరమతుల
తమకునంపదగోరి చైవతములకు జంతువులను బలియిచ్చుదుర్జనులను

పలరకంబుల మరయును బ్రాణహింస
 బరపుకఠినాత్ములంబట్టి విరచికట్టి
 మేనిచర్మంబులులుచుచు మీద వేసి
 చమురుజల్లుచు నాభటు ల్పొంతసింతు.

క. తిట్టుచు తనతలిదండ్రుల
 గొట్టుచు వారలకు గూడుగుడ్డొడక దా
 బొట్టబలియదినుడుష్టుని
 పట్టివసింజీమునూత పడియ ద్రోయింతు.

సీ. లాతగొంపలుదీసిలంచముల్మేయు మూర్ఖులనురంపంబులగోయుచుండ్రు
 తగిదీర్చి దైవసంపదకుల నెల్లప్పుడు మించినిప్పులబొగగించుచుండ్రు ద్రు
 లలిగురుద్రోపలు సంబంధులను లాబోడిపించి పాతరబ్రద్రోక్కంచుచుండ్రు
 త్రుళ్ళిగోభులబట్టి నోళ్ళుమన్నగొట్టి చెట్టులకు స్వేదగట్టుచుండ్రు

పొరిపొరివరకన్యశులు మాలను దీసిడు
 కుటీసతుండొక్క జీల్చి రాల్చొట్టుచుండ్రు
 మరికప్రొప్పులబట్టి పూరించుచు
 జిలగినకలశిక్షలకు బాల్మేయుచుండ్రు.

సారంగ -- ఖండగీత.

ప॥ నాకమున పండునుజ - సహల పండుమాయమ్మ!

ల॥ రాకానుధాకరపి - రాజుజన్మిసెనదన॥ నా॥

మ॥ నీకై వడినతులు - నిరతాన్న గాతలును!

మాకాంతునిభక్తులు - మఱిసూస్త్రతనతులు॥ నా॥

౧ ధరలోనసప్తసం - తానములుగనువారు!

తరుచుగా సర్వభూ - తదయాపరులు!

వరధర్మయుద్ధమున - బ్రాణములేడువీరులు

తిరమంగళతికచాక్షి - ధిక్యతసారంగ॥ నా॥

సీ. సతతంబునిఖిల దేవతలుసన్మానింప దివ్యపుష్పకములదేజరిల్లి
 ఆకలియును నిద్రలేక రుజాజరామరణవిర్జితులయిమహిమదసరి
 అనికూదిసిద్ధులనంది త్రైలోక్యసంచార విభవమున సమ్మదించి
 శాశ్వతకీర్తులై సత్యసంతతిల్లులై మొగినచ్చిదానందమూర్తులగును
 నేనుజెప్పినపుణ్యాత్ము లెల్లస్వర్గ
 వైభవముజూరగొలగురు వతిసిదక్క
 నడుగుమేవరిమైన నీయందుబ్రీతి
 జెరిగితిగదాన గోమంచించిన్నదాన॥

మంజరి—సావేరి.

అససావిత్రి పేరులు మొగిల్చి యద్దండధరునితోడ
 ననియెన్లుపతి నేడయబత్రివత నొరు నెటుజగము రేడ
 చాయమూర్త్యునిధర్మంబునిన్ను బాయజాలసట్లేను
 వేయే లక్షణంబయినామగని విడిచిమరియుండలేను
 దీవికేమిగానివరముమరియొక దానిగోరుమన్నావు
 గాననాతంకియారనపుత్రులు గనగటాక్షింపుమీవు॥

సీ. అశ్వినృప్తిసిద్ధివ్యయములకారణ ధర్మరాజశతమాంతాండశేజ
 సకలబృందారకమకుటోరుమణిఖుణి పూజితపవద్యమోక్షసదృ
 సర్వజగద్రూపసంత్రితహృద్దేవ పాశడండకలాప పావతాప
 అంబుదవర్ణసర్వాంతరృహఃపూణా శ్యామావిలోలదయాలవాల
 దేవుడవునీవె నన్బోచుదేవివీవె
 నీవెగులుండవున్నరి నిర్గుణుడవు
 భళిభళినిన్నుబొగడ నేపాటిదాన
 నాకాపతిభిక్ష పెట్టు నన్నన్నతంకి॥

క. ఈవిధమున బ్రాధింపెడి

సావిత్రింగాంచిమిగుల సదయహృదయుడై

దేవతలుసంతసమున ను

మావలిగురియింపబల్కె- యముడిటంత.

సామ — ఏక తాళము.

ప॥ నేదసమ్మోహమునీచరిత్రముసా-విత్రియశ్వపతిపుత్రినుగాత్రి॥వే॥

అ॥ నాదయంబొందినాపునీవంశి-నారీమణియిహపరభూషణమా

మి॥ సేదసచ్చరిత్రవినె సుధయ్యలు-నిత్యమభీష్టనుఖంబులుగొండును
లేదునీకుసాటిను జ్ఞగంబుల-లేహనవేళిమంజువాణి॥వే॥

౧ అమ్మానీశంశికోశసపుత్రులు-హయిగానూర్వరలరెదరు।

సమ్మోదముతోసేభాశమరల-సజీవుడైనన్నంగూడు।

నెమ్మినిసేమగడనీపుజరగా-లమ్ముసామాజ్యహనుభవించియా।

పిమ్మటశివసాయజ్యమండెదరు-

విశ్రుతసత్కీర్తికంబొంది సామ॥ వే॥

చ॥ అనివరమిచ్చిదండధరుడంత దిరోహితుడయ్యె నబ్రహ్మ

ఘనముదముంబెనంగొనగ గాంతయునెప్పటియల్లుభూమికి

జనితనయంక దేశమున నాధునినెత్తలబెట్టి నిడలె

మృగముడజీవితేసేయని యాతురతంబసి నీల్చుచుండగన్.

సీ. తొలుదొల్లగాలునేతులకొంచెము కడిల్పియొప్పుగనొక ప్రక్కకొ

త్తిగిల్లి। వెండియుంబిమ్మట నెలికలబసి బొజ్జయునొమ్మునెగయలోనూ

ర్పుదీసి। బడలేకనన్నగవన్నీరుజారగ మైవీరపుననుబిట్టావులించి

పిదపమెల్లనచూపుపిచ్చియిల్లాలినెమ్మొగను గప్పడజరునగవునవ్వి

శివశివాయంచుగూర్చుంసి చివురుబాడి

యింతసేవయ్యె ననులేవకేలజాగు

చేసినావనిమిగులనచ్చెరువునంత

సంతసము ముప్పిరిగొనంగ నింతివల్కె.

శ్లో॥—ఆదితాళము.

ప॥ జీవితేశనన్ను ముందుకొగిట - జేర్చుకోరపై సంగతిజెప్పెద ॥జీ॥

అ॥ నీపట్టుతలనొప్పిచేబెద్ద - నిద్దురంజెందినావికేమందు ॥జీ॥

ఉ॥ నేవిటపించుచుంటి నంశటమరి-

నీదుసూక్ష్మ దేహముంగొని జముచు.

పోవవానిజెంబకితి నెరుగ్గతి

బొందికూర్చాప్రసాద మెట్టిదో

అభోగము. ఆపెధిదనవెంటచచ్చున - న్నరసియతడుమింట

నోవనితనీపురాతంగదశోరు - మొనగెదనీవీడక్కడరమనియె ॥జీ॥

౧ శోరుకొంటినాయ త్తనూనులకొగొబ్బుననాపులురావలయునంచు

నాకీయటులొననినాయనీన - సరకస్వర్గసుఖంబులజెప్పి

నీరమణుడుదప్పసురియేదైన - న్నీవడుగుకొమ్మనగనాడుతండ్రి

కొరిసపుత్రుల వేసినిచ్చితి - ననుచుతుదకునాప్రార్థనంగరిగి

కేరినన్ను మెచ్చినికబ్రతి - కింపగవరమిచ్చి

నారిదీపించిచనియెనంశగ - న్నారనుంటినిట్లుసుఖముశో॥జీ॥

నీ. అనిపల్కుచుండగనంతలోనత్యంతమనితల్లికిఁ ద్రులదృఢముమీర

చూడనేర్చిముదంబుతోడశత్రులనొక్కితిరిగిమీరాజ్యముతెచ్చినార

మేలరండచుపంత్రిజాలమునేలింప నేలెంచుపుత్రునిచేతనకల

ప్రత్యంతము నెంగియెంతయు గోడల్వెనుతించియావాకివీరకాని

కనిపిరండరు తమదేశమరుగదలచి

యొక్కమారిట్టిసంపద నొసగినట్టి

సర్వముంగళకుం జయజయమటంచు

మధురముగనిట్లుపాడిరి మంగళంబు॥

సురట -- ౧౦ అశము.

ప॥ మముగన్నతల్లి యీశ్వరీనీకు - మంగళమేజయమంగళమే ॥మ॥

అ॥ సమదగజామినీశార్వాణీ - సంతతభక్తిసుఖదాయినీ ॥మ॥

౧ ఆగమవిభినమయూరీభుగ్దామ - హాశాభీతిజగజ్జననీ

యోగీశ్వరహృత్సరోమరాళీ - యుహా దేవి భువనైకసుందరీ॥మ॥

౨ నారాయణదానపాలినీయ - నంతసుగుణశాలినీ

ధీరతనినుగొలుచుచారికిన్వాన్వి-

ధీనమగుచునుండుండమయ సురట ॥మ॥

౩ గానకవితావధాన ని

ధానులగు మహాశృలూగ దయతోవిన్నడి

దీనిరచియించి దుగ్ధా

ధీనమ్ముగ గృతినొసంగితిఁ మోక్షేచ్ఛ ॥

సంపూర్ణము.
